

**ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ОДЕСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА
АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту**

Кваліфікаційна робота

**ОСОБЛИВОСТІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
Features of current control in the conditions of student's distance
learning**

на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»

Виконала: здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня
спеціальності 011

Освітні, педагогічні науки
освітньо-професійної програми
Педагогіка вищої школи
Кольєва Жанна Миколаївна

Науковий керівник:

Стрельбицька Світлана Михайлівна
кандидат педагогічних наук, ст. викладач

Рецензент: Ноздрова Оксана Павлівна
кандидат педагогічних наук, доцент

Рекомендовано до захисту:
протокол засідання кафедри педагогіки
та освітнього менеджменту

№ від

Завідувач кафедри

_____ Р. В. Костенко

Захищено на засіданні ЕК

протокол № від

Оцінка _____ / _____ / _____ (

за національною шкалою, шкалою ECTS, бали)

Голова ЕК

_____ І. П. Анненкова

АНОТАЦІЯ

Кольєва Ж. М. Особливості поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти. Рукопис

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», Освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи». КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» Одеса, 2021. Рукопис.

У кваліфікаційній роботі здійснено комплексне дослідження особливостей поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти. Проаналізована нормативно-правова база щодо організації та дидактичного забезпечення поточного контролю знань при дистанційній формі навчання у закладах вищої освіти. Визначено форми і методи, які використовують при поточному оцінюванні знань та досліджено залежність якості контролю від обраних форм і методів. Виокремлено роль тестів у поточному оцінюванні при дистанційній формі навчання.

Ключові слова: поточний контроль, тест, дистанційна форма навчання, заклад вищої освіти.

ABSTRACT

Koleva Zh. Features of current control in the conditions of student's distance learning. Manuscript

Qualification work for the degree of higher education "Master" specialty 011 "Educational, pedagogical sciences", Educational and professional program "Pedagogy of higher education". KZVO "Odessa Academy of Continuing Education of the Odessa Regional Council" Odessa, 2021. Manuscript.

In the qualification work the complex research of features of current control in the conditions of distance learning of applicants of higher education is carried out. The normative-legal base on the organization and didactic support of the current control of knowledge at the distance form of education in higher education institutions is analyzed. The forms and methods used in the current assessment of knowledge are determined and the dependence of the quality of control on the selected forms and methods is investigated. The role of tests in the current assessment of distance learning is highlighted.

Key words: current control, test, distance learning, higher education institution.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ І ФОРМ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	9
1.1. Види і форми контролю знань в закладі вищої освіти.....	9
1.2. Організація і дидактичне забезпечення поточного контролю знань при дистанційному навчанні.....	18
1.3. Тестування як основна форма поточного контролю знань при дистанційному навчанні.....	28
Висновки до 1 розділу.....	33
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	35
2.1. Організація та проведення наукового дослідження.....	35
2.2. Залежність якості контролю від обраних форм і методів.....	45
Висновки до 2 розділу.....	48
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ.....	49
3.1. Методичні рекомендації щодо підвищення ефективності поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти у формі тестування.....	49
Висновки до 3 розділу.....	58
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ.....	67

ВСТУП

Актуальність теми. Дистанційне навчання сьогодні добре відоме та поширене на практиці в усьому світі, особливо в освітньому просторі закладів вищої освіти. Це пов'язано зі змінами, які відбулися в соціально-культурному, політичному та соціально-економічному житті багатьох країн на рубежі ХХ-ХХІ століть: перехід до інформаційного суспільства, розвиток інформаційних технологій, глобалізація, зміна освітньої парадигми (від концепції «освіта на все життя» до концепції «освіта впродовж усього життя»). Справжньою проблемою у перевірці ефективності дистанційного навчання став карантин, пов'язаний із пандемією коронавірусу, оголошений в Україні 12 березня 2020 року. Раптовий перехід усіх навчальних закладів на дистанційне навчання був вимушеним кроком, він висвітлив багато проблем в організації дистанційного навчання, а також приніс багато досвіду, який можна проаналізувати та впровадити у майбутньому. Однією з головних проблем дистанційного навчання у закладах вищої освіти під час карантину стала проблема моніторингу та оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти.

Різні психолого-педагогічні підходи дистанційного навчання дослідили у своїх працях Г. Балл, В. Биков, І. Булах, О. Григор'єва, Р. Гуревич, Ю. Дорошенко, М. Жалдак, В. Кремень, В. Луговий, Ю. Пасічник, Н. Сиротенко та ін. Основні принципи поточного контролю здобувачів вищої освіти досліджували І. Анненкова, О. Васюк, І. Зварич, Н. Кузнецова, В. Мацюк, О. Янченко та інші.

Об'єкт дослідження: поточний контроль у закладі вищої освіти.

Предмет дослідження: особливості поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти.

Мета дослідження – розкрити особливості поточного контролю знань здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання.

Завдання:

- 1) проаналізувати види і форми контролю знань в закладі вищої освіти;
- 2) визначити роль тестів у поточному контролі знань при дистанційному навчанні;
- 3) дослідити залежність якості контролю від обраних форм і методів;
- 4) розробити методичні рекомендації щодо використання тестів як основної форми поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти.

Методи дослідження:

теоретичні: метод аналізу наукових джерел з проблеми дослідження; методи аналізу і синтезу при визначенні мети, предмета й завдань дослідження;

емпіричні: «анкета-опитувальник для викладачів «Як ви проводите поточний контроль в умовах дистанційного навчання» (В. Левчук), «анкета-опитувальник для викладачів «Якість поточного контролю від обраних форм і методів» (В. Левчук); індуктивний і дедуктивний – під час розробки методичних рекомендацій щодо використання тестів як основної форми поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів.

Базою дослідження є Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Теоретична значущість.

Теоретична цінність роботи пов'язана із спробою обґрунтувати особливості поточного контролю при дистанційній формі навчання здобувачів у закладі вищої освіти, проаналізувати види і форми контролю знань у закладі вищої освіти, визначити роль тестів у поточному контролі знань при дистанційній формі навчання, дослідити залежність якості контролю від обраних форм і методів.

Практична значущість.

У матеріалах дослідження представлені методичні рекомендації щодо використання тестів як основної форми поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти.

Апробація результатів дослідження.

Кольєва Ж. М. Тест як об'єктивна форма вимірювання знань здобувачів вищої освіти: матеріали III всеукр. наук.-практ. конф., м. Одеса, 14 трав., 2021р. Одеса, 2021. С.188-190.

Структура роботи.

Мета і основні завдання дослідження визначили логіку та структуру роботи. Вона складається із вступу, трьох розділів, загальна кількість пунктів – 6, висновків до розділів, висновків, списку використаних джерел – 52 найменувань, 2 додатків (анкет-опитувальників), 4 таблиць та 7 діаграм. Основний зміст кваліфікаційної роботи без списку використаних джерел та додатків викладено на 60 сторінках. Загальний обсяг роботи становить 67 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ І ФОРМ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1.1. Види і форми контролю знань в закладі вищої освіти

Однією з центральних цілей сталого розвитку є «забезпечення якісної освіти та сприяння можливостям навчання протягом усього життя для всіх» [51]. Враховуючи карантин та епідеміологічну ситуацію, якісна освіта наразі можлива лише за допомогою інформаційних технологій дистанційного навчання. Відтак, в п.1.4.«Положення про дистанційне навчання» основною метою дистанційного навчання визначено надання освітніх послуг шляхом використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій під час освітнього процесу на певних освітніх рівнях відповідно до державних освітніх стандартів; відповідно до програм підготовки громадян до вступу в навчальні заклади, навчання іноземців та підготовки кадрів» [39]. В свою чергу контрольними заходами при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання визначено діагностичний, поточний та підсумковий контроль.

Діагностичний контроль здійснюється у формі контролю витрат на навчальні дисципліни. Постійний контроль проводиться в контексті практичних, лабораторних та семінарських заходів і має на меті перевірку бажання здобувача здійснювати певну діяльність. Форма постійного контролю під час навчання та система оцінювання рівня знань визначаються програмою роботи з конкретної дисципліни (програмою практики) [51].

Підсумковий контроль здійснюється для оцінки результатів навчання на заданому рівні ЗВО (вступний (короткий цикл), перший (бакалавр), другий (магістр), третій (педагогічно-науковий), науковий) на окремих рівнях вищої освіти його виконання. Присудження балів ECTS та присудження ступеня здійснюється виключно за результатами підсумкового

іспиту. Підсумковий іспит включає семестровий іспит та атестацію здобувачів вищої освіти [11].

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого іспиту з дисципліни в обсязі дидактичного матеріалу, визначеному навчальною програмою, та в терміни, визначені дидактичним розкладом [11].

Семестровий іспит є формою підсумкового контролю засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з окремої наукової дисципліни за семестр, який проходить як окремий контрольний захід. Форма (письмового) іспиту та вид завдання залежать від робочої програми дисципліни. При визначенні загальної оцінки враховуються результати навчання, оцінені протягом семестру, позитивна оцінка з предмета може бути виставлена лише на підставі складання іспиту (не менше 24,0 балів за шкалою ECTS) [11].

Диференційовані заліки є формою підсумкової перевірки, яка полягає в оцінці засвоєння здобувачем дидактичних матеріалів з певного етапу навчання виключно за результатами виконання завдань. Він використовується, зокрема, для оцінки стажувань та домашніх завдань (проектів) [11].

Тест – це форма підсумкового контролю, яка оцінює засвоєння здобувачем дидактичного матеріалу, як правило, на основі поточного контролю (за результатами практичних, семінарських чи лабораторних заходів, а також контрольних заходів). Підсумкове оцінювання абітурієнта, який успішно закінчив навчальний план, може відбутися за його відсутності (не менше 60,0 балів за шкалою ECTS). Здобувач не може бути допущений до семестрового контролю за певним курсом навчання, якщо він не підтвердив, що засвоїв мінімальний рівень результатів навчання, оцінку якого згідно з робочою програмою предмета має проходити протягом семестру. Дати (періоди) проведення семестрового контролю встановлюються в дидактичному розкладі [7, с. 16].

Іспити проводяться за розкладом, який передається викладачам та випускникам не менше ніж за місяць до семестрового контролю.

У випадку, коли вступник є особою з особливими освітніми потребами, йому необхідно звернутися до декана факультету (інституту, аспірантури та докторантури). До заяви повинні бути додані документи про втрату працездатності (посвідчення, кваліфікація LCC тощо). Так само може бути і зі стажуванням за кордоном. У разі офіційного звернення до абітурієнта-студента тривалість кредитної сесії може бути продовжена. Подібна процедура стосується всіх груп абітурієнтів, у тому числі соціальних груп абітурієнтів [39].

Після завершення навчання на певному рівні університету (вступний (короткий цикл), перший (бакалавр), другий (магістр), третій (освітній), науковий рівень), вступники атестуються екзаменаційною комісією для оцінки фактичного рівня та обсягу знань, умінь та інших компетенцій, передбачених освітніми стандартами та освітньою програмою.

Форми атестації визначаються відповідним стандартом закладу вищої освіти, що зазначено в освітній програмі.

Екзаменаційна комісія створюється як одиниця для перевірки всіх форм навчання з кожного предмета. До складу екзаменаційної комісії можуть бути включені представники інтересів. Рішення екзаменаційної комісії про присвоєння ступеня є остаточним [39].

У сучасній освітній моделі в ролі базового показника, за допомогою якого визначається успіх або неуспіх освітньої діяльності, виступає досягнення визначених програмних результатів навчання.

Згідно зі щорічним звітом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, серед інструментів, що використовуються при оцінюванні якості результатів навчання, як засвідчили результати опитування, найбільш широко й систематично вживаним є «Проведення внутрішніх замірів знань» (його практикують всі заклади, у т.ч. 83,6 % – систематично). Водночас до зовнішніх замірів знань звертаються систематично 55,2 %, і ще 41 % – несистематично, причому це відбувається переважно на рівні рецензування підсумкових робіт здобувачів вищої освіти.

Використання таких важливих показників, як «Отримання зворотного зв'язку від організацій і підприємств, на яких працюють випускники» та «Отримання зворотного зв'язку від випускників», на жаль, демонструє, що менше половини закладів (43,2 % та 39,3 % відповідно) використовують їх систематично. Можливо, це свідчить про недостатнє уміння структур ЗВО, які забезпечують якість освітньої діяльності, співвіднести сформульовані в освітніх програмах результати навчання з реальними потребами ринку праці й професійними очікуваннями працедавців від носія отриманої формальної кваліфікації. Окрім того, далеко не усі заклади вищої освіти налагодили достатній для цього взаємозв'язок з випускниками та працедавцями (див. рис 1.1.) [40].

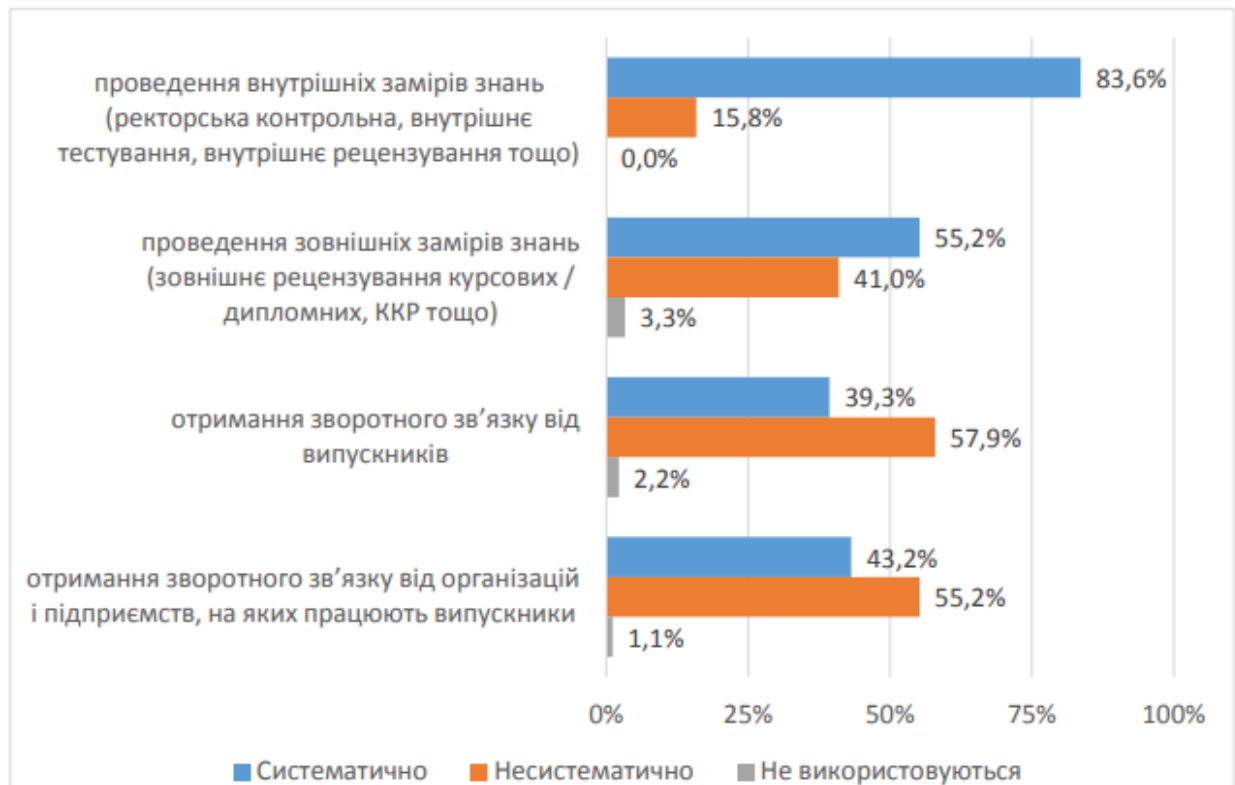

Рис. 1.1. Інструменти, які використовуються при здійсненні оцінювання якості результатів навчання (% від усіх наданих відповідей) [40]

(Із сайту Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти)

Серед нечисленних запропонованих закладами власних інструментів варта уваги «зовнішня експертиза компетентностей здобувача вищої освіти».

Впровадження додаткових елементів зовнішнього оцінювання досягнутих результатів навчання дозволило б суттєво об'єктивізувати як сам процес оцінювання, так і його підсумки. Беручи до уваги звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2020-2021 навчальний рік, яскравим свідченням цього є висока оцінка ефективності застосування таких інструментів, як «Отримання зворотного зв'язку від організацій і підприємств, на яких працюють випускники» (середній бал 4,31) та «Отримання зворотного зв'язку від випускників» (4,15). Зіставний результат має проведення внутрішніх замірів знань (4,17) [40].

Подібна ситуація має місце і з відповідями на питання, як результати оцінювання впливають на корекцію якості результатів навчання.

Дистанційне оцінювання можна використовувати для різних типів перевірок.

Дистанційне навчання в сучасному світі відбувається з використанням різноманітних освітніх технологій, які відрізняються одна від одної: способом подання навчальних матеріалів; факт посередництва в системі освіти або централізованій формі навчання; за ступенем використання телекомунікацій та персональних комп'ютерів; технологія контролю навчального процесу; на етапі впровадження звичних методів ведення навчального процесу в технології навчання; методи ідентифікації здобувача на екзаменах, колоквиумах чи модульних контрольних роботах [10].

Оцінювання результатів навчання та набутих знань може відбуватися синхронно або асинхронно. Щодо синхронної системи оцінювання, яка дозволяє більш об'єктивно оцінювати, але вимагає належної технічної підтримки з боку суб'єктів навчання. Все ще існує ризик технічних збоїв у виконанні завдань окремими здобувачами, тому ефективним буде індивідуальний підхід.

Асинхронний режим знань є більш гнучким у використанні, оскільки дозволяє здобувачам виконувати завдання у відповідний час, але оцінювання стає менш об'єктивним. Щоб зменшити ризик упередженого оцінювання,

рекомендується встановити можливість одноразового проходження тесту та обмежити час виконання завдання, встановити дату тестування (контрольну, практичну чи самостійну роботу тощо) та звітувати про результати (у разі несанкціонованої перевірки) індивідуально після зарахування абітурієнтів. За потреби викладач також може провести усне опитування зі здобувачем, використовуючи один із варіантів телефонного чи відеозв'язку [6].

Щодо інструментів оцінювання та каналів комунікації, якими можуть користуватися викладачі та здобувачі однієї групи, то необхідно заздалегідь оприлюднити інформацію про контрольні тести чи завдання на веб-сайті закладу. Важливо оптимізувати та мінімізувати кількість каналів спілкування та платформ дистанційного навчання, які викладачі використовують для спілкування зі студентством [11].

Основна мета оцінювання під час дистанційного навчання полягає не в перевірці та контролі знань, а в тому, щоб забезпечити зворотній зв'язок викладача зі здобувачами в його закладі.

Тому в організації повсякденного навчального процесу пріоритетне значення має бути не поточне, а формуюче оцінювання, яке полягає у допомозі здобувачам адаптувати засоби та методи навчання, коли вони неефективні або неякісні в поданому матеріалі. Наслідки самостійної або індивідуальної роботи здобувачів слід використовувати для відзначення їхніх успіхів, аналізу помилок, передбачення подальшої роботи над засвоєнням матеріалу в дистанційному навчанні.

При дистанційному навчанні використовуються різні види педагогічного контролю знань. Вони поділяються за часом:

- попередній контроль виявляє початкові знання здобувачів вищої освіти до початку навчання;
- поточний контроль дозволяє визначити рівень засвоєних знань (проводиться може після кожного заняття або після нових вивчених понять);
- тематичний контроль виявляє рівень засвоєння теми або розділу (проводиться після вивчення певної теми);

– підсумковий контроль дозволяє визначити засвоєння знань з предмета в цілому (він проводиться в кінці навчання і переважно в очній формі).

При перевірці знань у дистанційному навчанні використовуються такі методи педагогічного контролю, як:

– тест (використання тестів з однією або кількома правильними відповідями, що проводяться на комп'ютерній системі дистанційного курсу);

– письмово (наприклад, написання есе, які надсилаються викладачу за допомогою веб-технологій або здобувач спілкується з викладачем та групою через чат);

– усно (наприклад, за допомогою аудіо та відеоконференцій). Цей метод дає змогу вирішити задачу персонального контролю знань, оскільки при дистанційному навчанні може виникнути ситуація, коли здобувач розв'язує задачу іншої людини (програма ZOOM) [13].

Якщо викладач використовує одну з платформ дистанційного навчання (Google Class, Naurok, Moodle тощо), він може налаштувати можливість переміщення здобувача вищої освіти до наступної теми за умови, що екзаменаційне завдання для теми, що розглядатиметься, викладач завантажує на платформу і здобувач зможе провести самооцінку успішності засвоєння навчального матеріалу. Коли справа доходить до контролю позаштатної роботи, більш традиційний підхід полягає в тому, щоб надіслати письмову роботу (створену на комп'ютері або сфотографувати) за допомогою електронної пошти або Google Class, Moodle та інших до одного з ваших месенджерів (Viber, Facebook, WhatsApp тощо) [15].

Специфіка дистанційного навчання, заснованого на телекомунікаційних технологіях, а також Інтернет-ресурсах та різноманітних сервісах, впливає на методи відбору та структурування змісту, методи реалізації конкретних методів та організаційних форм навчання, які істотно впливають на функціонування всієї системи знань. Мета викладача – допомогти здобувачам стимулювати саморефлексію, відкрити нові погляди

на дослідження. При цьому суб'єкти освітнього процесу співпрацюють в активному діалозі [6].

З метою підвищення ефективності контролю оцінювання знань і вмінь студентства при дистанційному навчанні необхідно використовувати ряд різних видів і методів педагогічного контролю.

Контроль знань здобувачів вищої освіти, як один з найважливіших елементів навчального процесу, виконує різні функції (перевірочну, навчальну, виховну і методичну) і проводиться в різних формах.

Дистанційне навчання практикують у двох формах, комбінуючи їх задля досягнення певної мети: шляхом електронного листування та засобів комунікації, а також через використання інтерактивних навчальних платформ. Загальноприйнятими є наступні функції здійснення контролю освітньої та самоосвітньої діяльності:

- діагностики набутих знань та перебігу навчальних процесів, включаючи зворотній зв'язок та врахування результатів;
- керування, націлена на формування навичок та умінь, коригування, профілактику та вдосконалення набутих знань;
- розвитку уваги, пам'яті, логічного мислення, мотивації, творчості та зацікавленості предметом навчання;
- виховна функція, призначена дисциплінувати, вдало організувати час, виділений на навчання, визначати власні пріоритети.

У навчально-виховному процесі вищезазначені функції контролю навчальної та самоосвітньої діяльності можуть поєднуватися між собою, або превалювати, залежно від форми здійснення контролю [30, с. 48-50].

Контроль навчальної та самоосвітньої діяльності полягає у перевірці перебігу та результатів теоретичного та практичного засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу. Безперервний контроль за самоосвітою здобувача забезпечується з боку викладача у вигляді початкового, поточного та підсумкового контролю.

Методи контролю – це спосіб дії викладача та здобувача, засвоєння навчального матеріалу, здобуття знань, умінь і навичок. Найважливішими методами контролю є письмові та практичні перевірки. Загальне значення цих методів полягає в тому, щоб якнайкраще забезпечити своєчасний і всебічний зворотній зв'язок між студентством та викладачами, який визначить, як здобувачі сприймають і засвоюють матеріал [50].

Вивчення дистанційних курсів спрямоване на самостійне одержання здобувачами знань, умінь і навичок, а також набуття професійних та життєвих компетенцій. Оцінка здійснюється за результатами вивчення навчального матеріалу кожної теми, модуля та дистанційного курсу навчальної дисципліни в цілому. Поточний контроль отриманих знань відбувається шляхом тестування та виконання домашніх завдань. Тести є зручним інструментом діагностики знань, особливо для заочної та дистанційної систем освіти. Тестування, як один з об'єктивних методів збору даних дозволяє зіставляти і порівнювати оцінки. Всі тестові завдання мають однакову структуру і побудовані в найбільш зручній закритій формі.

Для підвищення об'єктивності оцінки якості підготовки здобувачів при вивченні дистанційних курсів в рамках поточного контролю також передбачені домашні завдання. Вони виконуються у вигляді текстового документа і направляються здобувачами на перевірку. Саме такий підхід дозволяє викладачеві вивчати ставлення суб'єктів до навчальної роботи, якість засвоєння досліджуваного матеріалу, наявність прогалин у знаннях, а також ступінь самостійності при їх виконанні.

Поточний модульний контроль знань здійснюється за результатами вивчення одного модуля шляхом виконання модульних контрольних робіт. Вони побудовані у вигляді питань і потребують письмової відповіді або у вигляді тестування. Належне виконання модульної контрольної роботи неможливо без попереднього вивчення лекційного матеріалу та виконання домашніх завдань.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі підсумкового модульного контролю шляхом тестування.

Отже, використання інтерактивних освітніх технологій при підготовці конкурентоспроможних випускників забезпечує виконання головної функції – створення комфортних умов навчання. При цьому кожен учасник освітнього процесу проявляє себе як творча особистість, має можливість реалізувати свої таланти і здібності, а також отримати навички та вміння для майбутньої професійної діяльності. Зазначені форми та методи контролю знань повною мірою забезпечують ефективність процесу навчання і сприяють підвищенню мотивації здобувачів вищої освіти.

1.2. Організація і дидактичне забезпечення поточного контролю знань при дистанційному навчанні

Ефективним інструментом взаємодії між викладачем та здобувачем для поточного оцінювання та контролю якості знань стала дистанційна система навчання Moodle.

О. Грицук досліджує Moodle LMS як одну із найпоширеніших платформ для дистанційного/змішаного навчання у закладах вищої освіти завдяки широкому набору функцій та простому інтерфейсу. Модульна структура Moodle LMS дозволяє легко модифікувати дизайн. Крім того, він має понад 40 мовних пакетів, доступних для локалізації системи [14, с. 74-83].

Інструментарій Moodle дозволяє ефективно організувати застосування усіх видів контролю (вхідного, поточного, підсумкового та відтермінованого). Оцінка якості не зводиться тільки до тестування знань здобувачів вищої освіти, хоча це і залишається одним з показників якості навчання.

Результати аналізу Інтернет-ресурсів (травень 2020 р.) доводять, що переважна більшість (86%) українських навчальних закладів здійснюють

підготовку за педагогічними спеціальностями за допомогою Moodle LMS[46, с. 10-14].

За допомогою Moodle з'являється можливість контролювати навчальну діяльність студентства, а також автоматично обробляти результати тестів і таким чином швидко давати зворотний зв'язок щодо виконання здобувачем навчального матеріалу. Гнучкість системи організації іспитів дозволяє проводити різні види іспитів (у навчальному чи контрольному режимі) та використовувати різні типи завдань: запитання з альтернативним або кількома варіантами зі списку відповідей, порядок завдання, відкриті завдання у вигляді написання рефератів, тез, анотацій тощо. На жаль, результати опитування здобувачів та викладачів показали, що лише 65,8% викладачів використовували віртуальні навчальні середовища, зокрема Moodle, для створення власного навчального змісту та організувати контроль якості навчання здобувачів (тести, анкетування) [19, с.19-20].

Найоптимальнішими технологіями для такого виду контролю, як захист курсових та магістерських робіт є комунікаційні технології (Zoom, Skype, Google Meet), які забезпечують зворотний зв'язок та ефективний діалог між усіма, хто бере участь у процесі захисту. Встановлення порядку захисту курсових або дипломних робіт сприяє запобіганню необ'єктивної оцінки роботи здобувачів. Проте викладачі та здобувачі виявили, що при забезпеченні такого спілкування часто виникають технічні проблеми [16].

У червні 2020 року перед викладачами та здобувачами українських вишів постало ще одне завдання – семестровий контроль результатів навчання здобувачів. Відповідно до листа МОН № 1/9-249 від 14.05.2020 р. «Для організації поточного семестрового контролю та атестації здобувачів за дистанційними технологіями» заклади вищої освіти отримали методичну підтримку в організації оцінювання здобувачів. Результати навчання на основі різноманітності інтернет-технологій та засобів телефонного зв'язку розширили можливість вимірювання успішності під час семестрового контролю [49].

Досвід дистанційного навчання в університетах на карантині переконав усіх учасників навчального процесу, що в сучасному світі традиційне навчання без дистанційного навчання неможливе. Традиційне та дистанційне навчання мають багато спільного – цілі, навчальні програми, методи навчання, система підрахунку балів. Поєднання традиційного та дистанційного навчання дає змогу розширити освітні можливості здобувачів вищої освіти за рахунок гнучкості, враховуючи їх індивідуальні особливості та освітні потреби, темп і ритм навчання [37, с.29], тим самим підвищувати мотивацію та самооцінку. Водночас використання дистанційних технологій під час карантину в українських закладах вищої освіти показало багато проблем: відсутність єдиної загальної системи онлайн-навчання, недостатня психологічна підготовленість викладачів і здобувачів до дистанційного навчання, цифровий розрив між викладачами та здобувачами, збільшення методичного навантаження на викладачів, підвищення кваліфікації викладачів, онлайн-ідентифікація здобувачів, моніторинг дотримання академічної доброчесності при виконанні творчих та індивідуальних завдань, недостатня самоорганізація у вищій школі, що безпосередньо впливає на проблему оцінювання успішності та загальний моніторинг навчання.

Відповідно до Болонської системи, здобувач, який навчається у закладі вищої освіти, протягом семестру повинен збирати бали оцінювання за участь у семінарах, виконання індивідуальних наукових завдань чи творчих робіт, а також за модульну перевірку, яка підсумовується на закінчення семестру в загальну оцінку. Далі іспит проходить і здобувач отримує результат за семирівневою системою ECTS (максимум – 100 балів) [46]. Кожен викладач розробляє власну систему оцінювання відповідно до дисципліни, яку викладає, вносить її в навчальну програму та інформує здобувачів. У класичному курсі навчання здобувач отримує низку оціночних балів за усну роботу: доповіді на семінарах, участь у дискусіях, захист творчості. Перехід на дистанційне навчання змусив багатьох викладачів переосмислити та

реорганізувати існуючу систему оцінювання та загальну систему навчальної роботи.

Практика дистанційного навчання в Україні показала, що існує багато різноманітних форм і методів контролю та оцінювання успішності здобувачів вищої освіти, які дозволяють комплексно, систематично, повно та об'єктивно перевіряти теоретичні знання, практичні навички та компетентності студентства.

Згідно з інформаційно-аналітичним звітом за результатами опитування щодо використання технологій дистанційного навчання в українських вишах, проведеного Державною службою якості освіти України у квітні-травні 2020 року, більшість викладачів та здобувачів вищої освіти, які взяли участь у опитуванні, підтвердили, що ефективною стала поточна перевірка. Найпопулярнішим методом оцінювання під час постійного моніторингу успішності учасників освітнього процесу у закладі вищої освіти був метод надсилання виконаних завдань викладачу електронною поштою [40].

Такий формат дозволяє викладачам підходити до кожного здобувача індивідуально під час перегляду завдань, хоча це займало найбільше часу та призводило до перевантаження викладачів, які працювали віддалено.

Система оцінювання знань під час карантину потребує вдосконалення, оскільки традиційна система оцінювання знань не повністю відповідає вимогам сучасності, а всі освітні технології, які використовуються у закладі вищої освіти, забезпечують об'єктивність діяльності здобувачів. Якщо в традиційному навчанні з дисциплін: «Інженерна графіка» або «Інженерна та комп'ютерна графіка» найбільшу питому вагу займає виконання комп'ютерно-графічної роботи, то самотійна робота має найбільшу питому вагу в період карантину. Це пов'язано з тим, що здобувачу доводиться більше працювати з додатковою літературою [46, с.186-190]. Тому, дослідниця Н. Шраменко вважає, що необхідно розробити систему оцінювання знань, яка зміщує акцент на самотійну роботу суб'єктів, оскільки неповне оцінювання негативно впливає на весь процес підготовки

фахівців, які повинні володіти повним набором професійно важливих якостей, творчими навичками й інтересами тощо [46, с. 191].

Теоретичною основою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти є насамперед дидактична система рівнів здібностей до навчання І. Лернера, яка показує, що перший рівень – це рівень знань, другий – співвідноситься з компетентностями, а третій – рівень знань в поєднанні із творчим досвідом, четвертий – з емоційно-ціннісними стосунками з навколишньою дійсністю [42, с. 8].

Як вважає дослідниця Н. Кардаш, важливою передумовою створення системи педагогічного контролю рівня навчальних досягнень здобувачів є визначення чітких критеріїв оцінювання. Чітке обґрунтування отриманих балів за виконані завдання знижує емоційну напругу як здобувача, так і викладача, сприяє уникненню конфліктних моментів і об'єктивній оцінці навчальних досягнень [21].

Наступним етапом є наповнення банку питань, що передбачає створення категорії, які стосуватимуться змісту окремих залікових модулів дисципліни. У межах однієї категорії для зручності формування тестових завдань варто створити підкатегорії відповідно до вагомості оцінювання однотипних завдань. Сформовано окрему категорію для складання іспиту, що містить теоретичні питання (кожне питання – окреме тестове завдання типу «есе»).

Для поточного контролю практикують також використання багатоваріантних питань із однією правильною відповіддю та тестових завдань на встановлення відповідності. Модулі Moodle автоматично генерують варіант завдання для кожного здобувача, можна задати чіткі часові рамки та умови виконання завдання (для поточних оцінювань допускається дві спроби виконання тесту із зарахуванням кращої оцінки).

Для окремих тем характерним є також використання завдань типу «есе» із відкритою відповіддю, що оцінюються викладачем із наданням

коментаря. Здобувачам пропонували проблемні питання або вирішення ситуаційних завдань [38].

Завдання модульного контролю охоплюють теоретичний матеріал кожної теми та відкриті питання, на які потрібно написати розгорнуту відповідь у заданому форматі. При складанні іспиту додають ще одне теоретичне питання, яке можна було висвітлювати письмово або усно на онлайн співбесіді.

Після складання іспиту здобувачам пропонують проаналізувати процес вивчення дисципліни з метою покращення дистанційного викладання у майбутньому. При цьому оцінюється релевантність, рефлексивне мислення, інтерактивність, рівень підтримки викладача та здобувачів.

Оцінка результатів навчання здобувача – це система розумових здібностей, з яких: знання, розуміння та застосування – низькі навички; Аналіз, синтез і порівняльна оцінка - вміння на високому рівні [7, с. 89].

Під час карантину та дистанційного навчання оцінювання стає дещо суб'єктивним, оскільки здобувачі, як правило, використовують інформаційну силу онлайн-ресурсів та інших джерел під час виконання дипломної роботи для змістового модуля. З метою покращення процесу навчання та забезпечення дискусійного досвіду в навчанні рекомендується використання дискусійної діяльності з постановкою проблеми та обговоренням [32, с. 157]. Цей метод навчання зарекомендував себе у провідних університетах світу.

Використання проблемних занять навчає майбутнього спеціаліста аргументувати свою думку, приймати рішення, працювати з джерелами літератури, що полегшує адаптацію молодого спеціаліста на початку професійної діяльності.

Завдання проектування та розвитку позитивної мотивації здобувача до навчальної діяльності полягає в тому, щоб він дійсно був зайнятий роботою, необхідно, щоб завдання, які поставлені перед ним у процесі навчальної діяльності, були не тільки зрозумілими, а й внутрішньо прийнятими. Такими, які стануть для нього актуальними і таким чином суб'єкт знаходить відповідь

щодо поставленої проблеми чи навчання і це розв'язання фіксується в його досвіді.

Основними принципами системи активного оволодіння здобувачами своєю майбутньою спеціальністю, на думку дослідниці Н. Шраменко, є навчання без примусу, радість пізнання, творча співпраця, повага до особистості здобувачів вищої освіти, увага до їхніх запитів і інтересів [47]. В таких умовах особливо актуальним є питання формування критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти при поточному контролі рівня знань.

Загальна оцінка кожного змістового модулю складається з поточних оцінок і з оцінки виконання модульної контрольної роботи.

Поточний контроль проводиться та оцінюється за питаннями, які винесені на лекційні заняття, самостійну роботу, практичні (лабораторні) завдання.

При проведенні практичних (лабораторних) занять здійснюється поточний контроль, який має на меті перевірку рівня знань здобувачів з певних розділів (тем) навчальної програми і методики виконання конкретних завдань.

При розробці навчально-методичного забезпечення дисципліни під час формування критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти досить часто наводять критерії оцінки практичних (лабораторних) занять та самостійної роботи, які відображають максимальну кількість балів. М. Мартиненко пропонує складові оцінки практичної підготовки (0-20 балів) при поточному контролі (табл. 1.1.) враховувати наступні складові: рівень виконання практичної (лабораторної) роботи (0-5 балів); рівень знань при захисті практичної (лабораторної) роботи (0-5 балів); своєчасність виконання практичної (лабораторної) роботи (0-5 балів); своєчасність захисту практичної (лабораторної) роботи (0-5 балів) (див. табл. 1.1.) [30].

Таблиця 1.1.

Складові оцінки рівня практичної підготовки при поточному контролі

Складова оцінки	Бали					
	5	4	3	2	1	0
Рівень виконання практичних/ лабораторних робіт	Завдання виконане правильно, вірно виконані розрахунки та надано в повному обсязі висновки	Завдання виконане, у розрахунках є незначні помилки або неточності, які не суттєво вплинули на кінцевий результат; висновки представлено не повністю	Завдання виконане, у розрахунках є суттєві помилки або неточності, які вплинули на кінцевий результат, висновки представлено не повністю	Завдання виконане, у розрахунках є суттєві помилки або неточності, які вплинули на кінцевий результат; висновків не наведено або вони не коректні	Завдання виконане не в повному обсязі, висновків не наведено (або висновки не коректні)	Завдання не виконане або виконане не за своїм варіантом
Своєчасність виконання практичних/ лабораторних робіт	Завдання виконане у встановлений термін	Завдання виконане протягом наступного тижня після встановленого терміну	Завдання виконане протягом двох тижнів після встановленого терміну	Завдання виконане протягом місяця після встановленого терміну	Завдання виконане перед підсумковим контролем	Завдання не виконане до дати підсумкового контролю (виконане не за варіантом)
Рівень знань при захисті практичних/ лабораторних робіт	Відповідь на питання повна, конкретна, містить визначення термінів, класифікацію	Відповідь на питання не повна або не повністю розкрито його сутність, при цьому надано визначення термінів	Відповідь містить не повне визначення термінів, питання розкрито не повністю або наявні неточності у відповіді	Відповідь містить не повне визначення термінів, класифікацію, не розкрито суть питання	Відповідь містить визначення основних термінів, які надані за допомогою викладача	Здобувач не може передати загальний сенс роботи, наведено невірну відповідь на питання
Своєчасність захисту практичних/ лабораторних робіт	Завдання захищено у встановлений термін	Завдання захищено протягом наступного тижня після встановленого терміну	Завдання захищено протягом двох тижнів після встановленого терміну	Завдання захищено протягом місяця після встановленого терміну	Завдання захищено перед підсумковим контролем	Завдання не захищено

Отже, одним із шляхів розв'язання проблеми діагностики якості навчального процесу є запропонована технологія педагогічного контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Оцінка якості здійснюється комплексно, розглядаючи дистанційне навчання як процес взаємодії викладача і здобувача у всіх напрямках їхньої спільної діяльності. Така діагностика необхідна як педагогу (для правильної побудови траєкторії викладання дисципліни), так і здобувачу вищої освіти (для реального самооцінювання власних знань та умінь).

Керування навчальною діяльністю з боку викладача здійснюється через безперервний зв'язок у вигляді початкового, поточного та підсумкового контролю. Результати контролю дають змогу здійснювати керування процесом навчання, так як вони допомагають визначити підходи до організації індивідуального процесу навчання. Вони також виступають основою для оцінювання самоосвітньої діяльності, де критерієм оцінювання є значна та відмінна ознака. Для прикладу, критерій оцінювання знань, умінь та навичок набутих шляхом самостійного опрацювання теоретичного та практичного матеріалу у процесі підготовки майбутніх фахівців у певній галузі може являти собою сукупність наступних показників та визначатися ступенем їх засвоєння:

- 1) розуміння певної галузі, теоретичні знання основних положень та застосування їх у практичній діяльності;
- 2) теоретичне знання інструментів та вміння працювати з ними;
- 3) оволодіння прийомами ведення переговорів, бесід та отримання дорадчої допомоги з боку компетентних органів;
- 4) навички складання нормативно-правових документів та їх тлумачення;
- 5) уміння швидко та якісно виконувати визначені завдання.

Самоконтроль навчальної діяльності розглядаємо як здатність суб'єкта навчання здійснювати контроль та корекцію перебігу такої діяльності, її результатів на кожному з етапів за різних умов з метою підвищення

ефективності власного навчання та вдосконалення процесу її організації базуючись на усвідомленому застосуванні накопичених знань, навичок та досвіду [30].

Комплекс навичок самостійного контролю набуття знань та вмінь поєднує вміння організувати здійснення навчальної діяльності згідно програми та плану навчання, вміння об'єктивно оцінювати власну навчальну діяльність та її результати, вміння коригувати та вдосконалювати таку діяльність.

Критеріями сформованості навичок самоконтролю навчальної діяльності вважаємо:

– знання з теорії самоорганізації та самоконтролю, їх наявність та якість;

– рівень практичного володіння вміннями, необхідними для забезпечення успішності процесу самоорганізації та самоконтролю навчальної діяльності;

– усвідомлення, змістовність та систематичність здійснення самоорганізації та самоконтролю навчальної діяльності.

Самоорганізація та самоконтроль є основними елементами системи керування навчальною діяльністю. Сформованість даних вмінь є передумовою активності здобувачів вищої освіти у процесі навчання, ефективність та результативність навчальної діяльності студентів. Дослідник В. Биков вважає, що загальними ознаками у класифікації типів самоконтролю, незалежно від специфіки діяльності, можна вважати тимчасову, структурну, ознаку модальності та ознаку довільності самоконтролю. Так, тимчасова ознака інтегрує початковий, поточний та підсумковий контроль; структурна ознака включає в себе психофізіологічний, соціальний контроль та самоконтроль поведінки; ознака модальності характеризує зоровий, тактильний, слуховий, кінетичний та комбінований типи контролю; ознака довільності самоконтролю включає довільний та мимовільний контроль [6, с. 116-117].

З метою забезпечення ефективної результативності навчальної діяльності та формування у здобувачів вищої освіти навичок та вмінь самоосвітньої діяльності зусилля викладачів повинні бути направлені на відповідну організацію процесу навчання, дотримання визначених стандартів освіти, формування у здобувачів та спонукання їх до самостійного навчання та наукової діяльності, ефективне планування та організацію навчально-пізнавальної діяльності, залежно від фахової підготовки, активізацію власної стимулюючої та консультативної методичної ролі у процесі самоосвітньої діяльності, наданні інформаційної та методичної підтримки, забезпеченні інтерактивних методів навчання, доступу до он-лайн ресурсів на навчальних платформах.

1.3. Тестування як основна форма поточного контролю знань при дистанційному навчанні

Велика увага приділяється апробації технологій дистанційного навчання, які використовуються в освітній практиці в усьому світі. Однак слід зазначити, що тести на більшості національних служб дистанційного навчання далекі від досконалості. Тести як форма іспиту, на думку багатьох експертів, не ідеальні, але в дистанційному навчанні тестування часто є запорукою якості знань.

Світова педагогіка має великий досвід перевірки знань здобувачів (або слухачів курсів безперервної освіти) на основі тестів. І, як показують роботи західних вчених і педагогів, практика проведення таких контрольних заходів без особливих труднощів адаптована до дистанційних курсів. Іншу думку щодо дослідження висловлюють місцеві дослідники, які враховують психологічні особливості нашого краю[10].

Л. Смолінчук вказує на те, що «тест» – це зразок, міра, критерій, досвід, коротка та стандартизована одиниця вимірювання знань, яка на меті має оцінити процес[42].

У освіті тестування виконує три основні взаємопов'язані функції: діагностику, навчання та виховання. Діагностична функція полягає у визначенні рівня знань, умінь і навичок. Це найважливіша і найбільш очевидна функція перевірки. За об'єктивністю, обсягом і швидкістю діагностики тестування перевершує будь-яку іншу форму навчального контролю. Навчальна функція тестів – спонукати до активізації роботи над вивченням матеріалу. Для посилення функції дистанційного тестового навчання можуть використовуватися додаткові стимули, такі як роздача викладачем орієнтовного каталогу запитань для самостійного опрацювання, наявність ключових питань і рекомендацій у тесті, спільне оцінювання результатів тестування. Виховна функція проявляється в періодичності та неминучості тестового контролю. Дисциплінує, організовує та керує діяльністю здобувачів, допомагає розпізнавати і закривати прогалини в знаннях, викликає бажання розвиватися далі [38].

Дистанційне тестування з використанням сучасних інформаційних технологій має ряд переваг перед традиційними формами і методами контролю.

Можливість більш раціонального використання навчального часу на різних заняттях (лекції, практичні), більше змісту, швидкий зворотний зв'язок зі здобувачами вищої освіти та визначення результатів навчання, зосередження на недоліках у знаннях та компетентностях, внесення корективів.

М. Базилевич окреслює певні переваги цієї форми контролю знань, а саме:

- можливість детальної перевірки засвоєння здобувачами кожного предмета дистанційного навчання;
- проведення оперативної діагностики ступеню засвоєння навчального матеріалу;
- забезпечити одночасну перевірку знань усієї дослідницької групи для формування у них мотивації підготовки до кожного заняття;

- правильно розроблений тест підвищує інтерес до теми;
- можливість індивідуалізації роботи зі здобувачами;
- економія навчального часу на перевірку знань та оцінку результатів навчання;
- використання тестів допомагає вирішити проблему саморозвитку [4].

Більшість тьюторів, викладачів знають, що тести включають завдання та пояснення чи приклади того, як правильно виконувати завдання. Зрозуміло, що стандарт творчої роботи досить важко розробити, тому тести рідко використовуються для перевірки знань і умінь на вищому рівні.

Специфіка перевірки знань визначається також особливостями окремих галузей знань на дистанційних курсах. Наприклад, значна частина управлінських знань менш вразлива до технологій, ніж дисципліни природничо-математичного циклу. Тут розкриваються можливості широкої інтерпретації знань імовірнісного характеру пізнавальної діяльності, що здійснюються в інтерактивному інформаційному освітньому середовищі. Тому тестові завдання повинні враховувати всі ці елементи.

При дистанційній формі навчання у закладі вищої освіти використовується багато видів тестів. Н. Шраменко умовно їх поділяє на дві групи.

Перша група – тести з обраними відповідями, у тому числі:

- когнітивні тести – це завдання, які вимагають альтернативної відповіді: «Я згоден» або «Я не згоден», «Так» чи «Ні» тощо;
- тести на дискримінацію містять варіанти відповідей, з яких можна вибрати один або кілька;
- кореляційні тести пропонують знайти схожість (подібне) або відмінне в об'єктах, порівняння за властивостями, параметрами, класами тощо;
- тести завдань наводить статус завдання, необхідні дані та варіанти відповідей у цифровому або літерному вигляді; здобувач повинен обрати відповідний варіант (завдання також можна сформулювати таким чином, що

необхідно вибрати відповідну послідовність дій і операцій або визначити залежність від певних факторів) [47].

Тестові завдання можуть бути представлені в різних формах: словесній, графічній, табличній, символічній тощо. Усі ці тести призначені для перевірки знань, уявлень та часткового розуміння матеріалу (тобто на рівні засвоєння). Такі тести найкраще підходять для постійного спостереження або самоконтролю в програмах дистанційного навчання.

Друга тестова група не містить стандартів (можливих відповідей). Такі тести використовуються для перевірки розуміння матеріалу, а також деяких навичок. Вони включають:

– тести підстановки – завдання, які можна подати в різних формах, пропускаючи деякі компоненти – слова, елементи діаграм тощо (здобувач має заповнити пропуски);

– конструктивні тести не містять жодних ознак чи можливих відповідей, вимагають від здобувача самостійно побудувати відповідь: написати формулу, сформулювати властивості, послідовність дій, виконати схему тощо. Проблемні тести не пропонують варіанти відповідей, передбачає чітку відповідь здобувача і оцінка залежить від ступеня правильності [47].

Найкращий підхід при впровадженні дистанційного навчання – це задавати запитання для самоперевірки, включаючи тести, до яких здобувач може повертатися кілька разів, щоб перевірити власний рівень навчання. Проте важливо також використовувати окремо розроблені тести для підсумкового контролю, на відміну від попередніх, для самостійного та підсумкового тестів і, по можливості, для перевірки знань за безпосередньої участі викладача [48].

При дистанційному навчанні здобувач має можливість списати. Щоб цього не сталося, викладач має розробляти тести таким чином, щоб вони не мали прямих асоціацій з текстом, представленим у мультимедійних чи інших навчальних джерелах. Іншими словами, варіанти запитань і відповідей не

повинні збігатися з текстом назви елементів, абзаців і розділів стрічки новин. Тому добре, якщо тести будуть ситуативними.

У разі дистанційного навчання іспит може проходити як у безпосередньому контакті між викладачем і здобувачем, так і в режимі онлайн: в узгоджений час здобувач переходить на сторінку контролю курсу, де доступний онлайн-тест із короткими інструкціями. Відповідає на запитання, не виходячи з мережі в режимі реального часу (тобто викладач бачить хід відповідей на моніторі). Оцінки можуть бути виставлені автоматично (якщо в тесті обрані лише відповіді або відповідь чітко відповідає стандарту) або викладачем (якщо в тесті є відкриті запитання). Час відповіді має бути обмеженим.

Відповідь на запитання без відповіді замінюється наступним запитанням. Такі тести створюються за допомогою загальнодоступних спеціально розроблених інструментів, і їх легко розробити.

Офлайн-тести не «прив'язують» суб'єктів освітнього процесу до певного моменту часу. Тести відображаються на сайті в заданий час, здобувач виходить з мережі, відповідає на тест і надсилає результати тесту електронною поштою. Варіант: здобувач заходить на веб-сайт курсу, заповнює відповідні місця для тесту та надсилає результати тесту, натиснувши відповідну кнопку. Час відповіді також зазвичай обмежений: припустимо, ви повинні надіслати відповідь через годину після її отримання [48].

Час отримання та відправлення тесту визначається програмою, щоб не було непорозумінь. Час відповіді на тести вважається дуже важливим, і його слід суворо дотримуватися. Заміною для отримання та запису часу отримання відповідей на тестові завдання може стати SMS на мобільний телефон, який також є способом запису та збереження отриманих відповідей із записом часу їх отримання.

При офлайн-тестуванні підвищується ризик того, що здобувач не відповість сам або отримає зовнішню підказку про правильну відповідь.

Однак, як уже зазначалося, тут слід використовувати як методичні, так і педагогічні маніпуляції. Проте, на нашу думку, лише безпосередній контакт під час підсумкової перевірки знань може гарантувати фактичний стан знань.

Так звана система Проктора: дистанційний здобувач складав іспит за місцем проживання спеціально відібраної особи – Проктора. Керівником може бути викладач відповідної кваліфікації. Фактично, його найняли, перевірили, а потім дозволили складати іспити у здобувачів вищої освіти із певного регіону [41].

Усі екзаменаційні матеріали надсилаються не здобувачу, а репетитору, який надсилає їх назад до навчального закладу. В сучасних умовах в Україні на зміну освітній системі приходять розгалужені мережі філій навчальних закладів.

Отже, іспит у системі дистанційного навчання є одним із найважливіших елементів, що потребує адекватної підготовки з урахуванням психологічних особливостей дистанційних здобувачів, специфіки предмета та вимог до забезпечення якості знань. Щоб подолати невпевненість у здобутті знань та навичок, доцільно скласти підсумковий тест онлайн або в безпосередньому контакті між викладачем та здобувачем.

Висновки до 1 розділу

Дистанційне навчання має ряд незаперечних переваг. Зокрема, здобувач може навчатися у зручний час, у звичній обстановці та у відносно автономному темпі. Необхідно також враховувати менші витрати на таке навчання, оскільки не потрібно орендувати приміщення, багато платити персоналу та економити час. Однак система дистанційного навчання має і недоліки. Найперше – втрачається безпосередній контакт між викладачем і здобувачем. Під час тривалого дистанційного навчання здобувач перестає правильно формулювати свої думки, висловлюватися та дискутувати.

Неможливо також точно перевірити, що ця особа працює, виконує завдання чи воно виконується кимось іншим. Тому остаточний контроль якості знань все ще проводиться на особистих зустрічах. Крім того, не всі житлові масиви забезпечені доступом до мережі Інтернет. Однак ця форма навчання вимагає свідомого та вмотивованого підходу до навчання. Тому дистанційна форма вимагає особливої самоорганізації та вміння рахувати свій час.

Метою контролю при дистанційній формі навчання є не лише перевірка і контроль знань, а й забезпечення зворотного зв'язку між суб'єктами освітнього процесу. У досвіді педагогіки вищої школи існують різноманітні форми і методи контролю та оцінювання рівня успішності здобувачів.

Освітній процес у закладі вищої освіти передбачає перевірку знань здобувачів на основі тестування, що включає діагностичну, навчальну та виховну функції. Дистанційне тестування має ряд переваг перед традиційними формами і методами контролю. Актуальним залишається питання академічної доброчесності при дистанційній формі тестування.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Організація та проведення наукового дослідження

Для визначення форм і методів, використовуваних при поточному контролі, було проведене емпіричне дослідження роботи викладачів на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Мета дослідження – систематизувати інформацію щодо використання форм і методів, що застосовуються для поточного контролю знань в умовах дистанційного навчання, сформулювати висновки та визначити перспективи розвитку. Для отримання даних використовувалася «Анкета-опитувальник для викладачів» педагогічного університету (див. Додаток А). Анкета розроблена В. Левчуком і представлена в дослідженні на тему: «Досвід роботи Харківського національного університету ім. В.Р. Каразіна» [27].

В опитуванні взяли участь 10 викладачів по одному з різних кафедр (див. табл. 2.1.).

Таблиця 2.1.

Кількісні дані викладачів кафедр

№№ з/п	Назва кафедри	Кількість опитаних
1	кафедра української мови	1
2	кафедра хімії та методики її викладання	1
3	кафедра соціології та економіки	1
4	кафедра математики та методики її викладання	1
5	кафедра педагогіки	1
6	кафедра дошкільної освіти	1
7	кафедра фізичної географії, краєзнавства та туризму	1
8	кафедра фізики та методики її викладання	1
9	кафедра англійської мови з методикою викладання	1
10	кафедра історії України та правознавства	1

Методи поточного контролю – це засоби забезпечення зворотного зв'язку, тобто отримання інформації про зміст та характер пізнавальної діяльності слухачів, здобувачів вищої освіти, ефективність діяльності викладача та адміністрації вишу, що організує процес навчання [29].

Поточний контроль дає можливість викладачеві та здобувачеві оцінити глибину засвоєння матеріалу, намітити індивідуальний темп навчання, своєчасно коригувати навчальний процес.

Поточний контроль допомагає диференціювати здобувачів вищої освіти на встигаючих та неуспішних, мотивує навчання. Поточний контроль можна організувати з допомогою усного опитування, контрольних завдань, перевірки даних самоконтролю. У разі дистанційного навчання можливості поточного контролю розширюються. Тут може здійснюватися традиційний контроль викладачем курсу або тьютором, а також самоконтроль на основі спеціально розроблених програм, що тестують, або баз даних, що містять тестові завдання. Функцію перевірки при цьому виконує сама програма, що надсилає оброблені результати перевірки викладачеві або тьютору [27].

Формалізований поточний контроль здійснюється також за допомогою контрольних робіт, надісланих електронною поштою або доступних через банк контрольних завдань. Вони регулярно проводяться з використанням offline технологій. Банк контрольних завдань дозволяє зробити індивідуальну вибірку завдань, що унеможлиблює дублювання відповідей. При відправленні контрольних робіт електронною поштою функція перевірки лягає на викладача курсу.

Форми організації поточного контролю значною мірою визначаються особливостями предмета, що викладається. Так, у середовищах, що погано формалізуються, збільшується частка контрольних робіт, що проводяться викладачем за допомогою e-mail. У тих самих предметних сферах, які легко формалізуються, зростає роль комп'ютерного тестування. Усний поточний контроль особливо необхідний викладання лінгвістичних дисциплін, в

дистанційному навчанні організується в режимі on-line – за допомогою аудіоконференцій.

В. Вишнівський усі методи залежно від характеру завдань та засобів забезпечення зворотного зв'язку об'єднує у такі групи (див. рис. 2.1.):

– усний контроль знань (звіти, реферати, контрольні, курсові роботи, творчі завдання, конспекти, тези) технічно можливий лише на етапі лабораторно-екзаменаційної сесії;

– графічний (креслення, курсові та дипломні проекти, ескізи, схеми) технічно здійснений за наявності досить широкосмугових каналів зв'язку між навчальним закладом та місцем проживання слухача чи студента, а також при використанні каналів зв'язку комплектуючих органів;

– програмований контроль (машинний та безмашинний), який також вимагає дотримання певних технічних передумов [10].

усний контроль знань	графічний	програмований контроль
<ul style="list-style-type: none"> • <i>звіти, реферати, контрольні, курсові роботи, творчі завдання, конспекти, тези</i> • технічно можливий лише на етапі лабораторно-екзаменаційної сесії 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>креслення, курсові та дипломні проекти, ескізи, схеми</i> • технічно здійснений за наявності досить широкосмугових каналів зв'язку між навчальним закладом та місцем проживання слухача чи студента, а також при використанні каналів зв'язку комплектуючих органів 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>машинний та безмашинний</i> • вимагає дотримання певних технічних передумов

Рис. 2.1. Методи контролю знань

Поєднання методів забезпечує ефективність процесу поточного контролю і перевірки знань, та всього процесу дистанційного навчання в цілому. Відповіді на запропоновані питання анкети (див. Додаток А) згруповані в табл. 2.2. (див. табл. 2.2.).

Таблиця 2.2.

Відповіді анкети-опитувальника викладачів «Як ви проводите поточний контроль знань при дистанційному навчанні?»»

№№ з/п	Назва кафедри	Питання								
		Вік викладача (досвід на посаді)	Чи використовуєте ви усне опитування в режимі on-line	Чи використовуєте ви контрольні завдання, надіслані електронною поштою	Чи використовуєте ви контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань	Чи використовуєте ви метод тестування з метою перевірки даних самоконтролю	Які методи вам зручніше використовувати?			
							усне опитування в режимі on-line	контрольні завдання, надіслані електронною поштою	контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань	перевірка даних самоконтролю за допомогою тестувань
1	української мови	28 (2)	Так	Так	Ні	Ні	Так	так	ні	ні
2	хімії та методики її викладання	64 (30)	Ні	Ні	Ні	Так	Ні	ні	ні	так
3	соціології та економіки	38 (12)	Так	Так	Так	Так	Так	так	так	так
4	математики та методики її викладання	56 (18)	Ні	Ні	Так	Так	Ні	ні	так	так
5	педагогіки	28 (1)	Так	Так	Ні	Ні	Так	так	ні	ні
6	дошкільної освіти	26 (1)	Так	Так	Ні	Ні	Так	так	ні	ні
7	фізичної географії, краєзнавства та туризму	42 (9)	Так	Так	Так	Так	Так	так	так	так
8	фізики та методики її викладання	62 (32)	Ні	Ні	Так	Так	Ні	ні	так	так
9	англійської мови з методикою викладання	32 (4)	Так	Так	Так	Так	Так	так	так	так
10	історії України та права	45 (3)	Так	так	Так	Так	Так	так	так	так

Окрім зазначення відповіді про певну кафедру, було поставлене запитання «Чи використовуєте ви усне опитування в режимі on-line для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?». Результат опитування зображений на рис. 2.2. (див. рис. 2.2.).

Рис. 2.2. Відповіді респондентів на запитання «Чи використовуєте ви усне опитування в режимі on-line для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?»

Результати відповідей викладачів (див. рис. 2.2.) показав, що усне опитування в режимі on-line для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання використовують лише 30% викладачів. Це, насамперед, пов'язано з тим, що усне опитування найчастіше проводять викладачі, які викладають дисципліни гуманітарного профілю. Викладачі точних наук не користуються усним опитуванням в режимі on-line для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання.

На питання «Чи використовуєте ви контрольні завдання, надіслані електронною поштою для поточного оцінювання знань під час дистанційного

навчання?» відповіді респондентів поділились наступним чином (див. рис. 2.3.).

Рис. 2.3. Відповіді респондентів на запитання «Чи використовуєте ви контрольні завдання, надіслані електронною поштою для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?»

Аналіз відповідей респондентів на запитання «Чи використовуєте ви контрольні завдання, надіслані електронною поштою для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?» (див. рис. 2.3.) показав, що відповіді на друге питання були ідентичними відповідям на перше питання, і пояснюються тими ж причинами, що і на перше, тобто представники гуманітарних дисциплін віддають перевагу поточному контролю знань здобувачів вищої освіти в ручному режимі перевірки. Викладачі точних наук зазнають втоми під час ручної перевірки контрольних робіт і віддають перевагу машинному способу обробки робіт.

На запитання «Чи використовуєте ви контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?» відповіді викладачів зображені на рис. 2.4. (див. рис. 2.4.).

Рис. 2.4. Відповіді респондентів на запитання «Чи використовуєте ви контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?»

Аналіз відповідей респондентів на запитання «Чи використовуєте ви контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?» (див. рис. 2.4.) показав, що лише 60% викладачів використовують контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання. Це вказує на те, що потрібно роз'яснювати викладачам переваги застосування банку контрольних завдань для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання. Використання цього методу полегшить роботу викладачів, усуне суб'єктивне судження, зекономить час на цей вид робіт.

На запитання «Чи використовуєте ви метод тестування з метою перевірки даних самоконтролю для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?» відповіді респондентів склалися наступним чином (див. рис. 2.5.).

Рис. 2.5. Відповіді респондентів на запитання «Чи використовуєте ви метод тестування з метою перевірки даних самоконтролю для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?»

Аналізуючи відповіді респондентів на запитання «Чи використовуєте ви метод тестування з метою перевірки даних самоконтролю для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?» (див. рис. 2.5.), можна зробити висновок, що метод тестування використовують не всі викладачі, а тільки 70%. Найбільш консервативними в цьому плані виявилися викладачі гуманітарних дисциплін, тому таким викладачам слід приділити особливу увагу для застосування в поточному контролі методу тестування, також з'ясувати, з чим пов'язана відсутність бажання застосовувати метод тестування.

На запитання «Які методи вам зручніше використовувати для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?» відповіді респондентів свідчать про те, що всі методи поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання використовують викладачі наступних дисциплін:

соціології та економіки, фізичної географії, краєзнавства та туризму, англійської мови з методикою викладання, історії України та правознавства. Деякі викладачі користуються тільки машинними способами поточного контролю знань здобувачів під час дистанційного навчання: математики та методики її викладання, фізики та методики її викладання. Викладач хімії та методики її викладання поєднує ручний режим поточного контролю знань здобувачів під час дистанційного навчання з машинним для поточного контролю знань під час дистанційного навчання, але при цьому використовує тільки метод тестувань. А деякі викладачі користуються тільки ручним способом перевірки знань здобувачів, це: української мови, педагогіки, дошкільної освіти.

Одним із запитань було «Вкажіть свій вік». Метою цього запитання було виявити зв'язок між віком респондентів та застосуванням поточного контролю знань здобувачів вищої освіти за допомогою банку контрольних завдань (отриманий розподіл показано на рис. 2.6.) (див. рис. 2.6.).

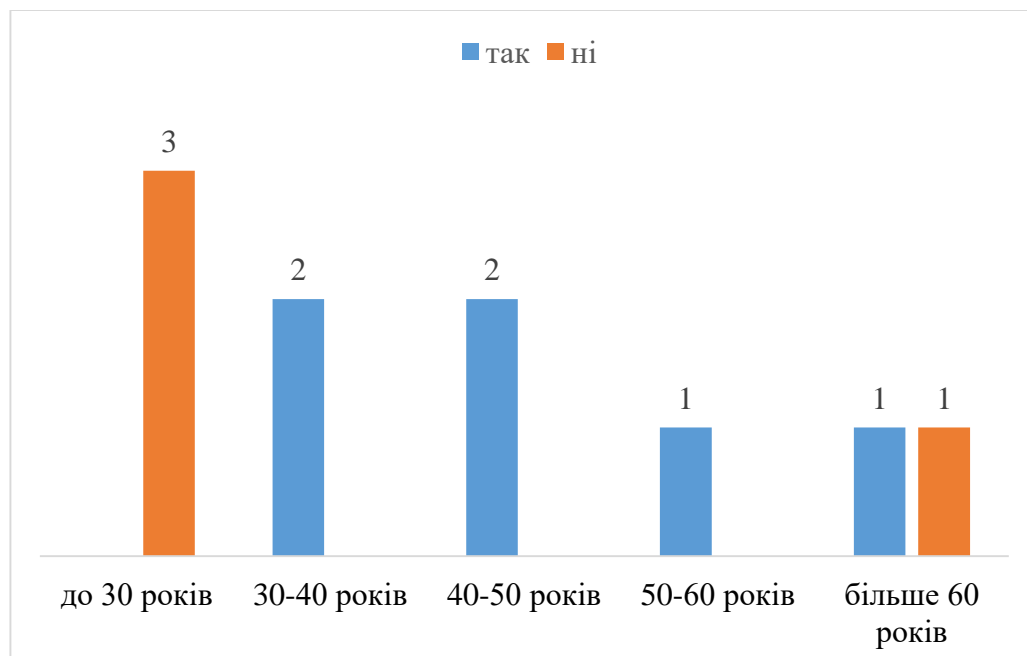

Рис. 2.6. Зв'язок між віком респондентів та застосуванням поточного контролю знань студентів за допомогою банку контрольних завдань

Аналізуючи результати зв'язку між віком респондентів та застосуванням поточного контролю знань здобувачів вищої освіти за допомогою банку контрольних завдань (див. рис. 2.6.), можна зробити висновок, що найменше користуються банком контрольних завдань викладачі віком до 30 і старше 60 років. При плануванні семінарів чи курсів з використання банку контрольних завдань особливу увагу слід приділяти викладачам цих вікових категорій.

Наступним кроком було визначення співвідношення між досвідом роботи у вищому навчальному закладі та використанням банку контрольних завдань. Результати представлені на рис. 2.7. (див. рис. 2.7.).

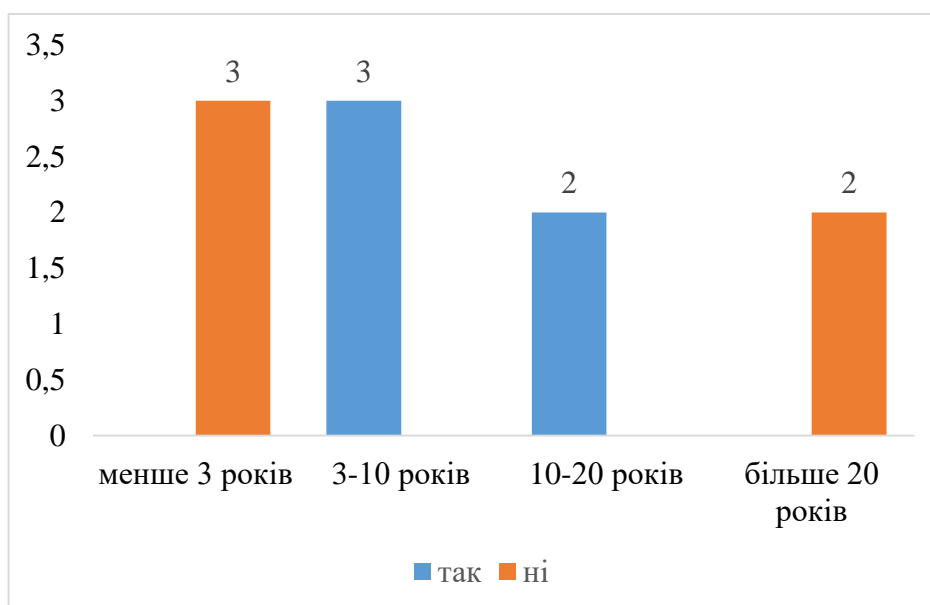

Рис. 2.7. Співвідношення між досвідом роботи у закладі вищої освіти та використанням банку контрольних завдань

Рис. 2.7. дозволяє зробити висновок про необхідність надання методичної допомоги викладачам з найменшим і найвищим досвідом роботи у закладах вищої освіти. Концепція була прийнята в 2017 році, хоча деякі викладачі використовували банк контрольних завдань задовго до цього.

Однією з вирішальних умов успішного перебігу педагогічного процесу поточного контролю знань є його проектування, що включає аналіз, діагностику, визначення прогнозу і розробку проекту діяльності.

Вивчення, узагальнення та опис передового педагогічного досвіду буде успішним за умови знання та використання певного алгоритму дій та комплексу методів, що допомагають в об'єктивній оцінці його ефективності.

2.2. Залежність якості контролю від обраних форм і методів

Для з'ясування залежності якості контролю від обраних форм і методів викладачам Уманського державного педагогічного університету була запропонована анкета-опитувальник «Якість поточного контролю від обраних форм і методів» автора В. Левчука (див. Додаток Б).

Відповіді на запропоновані питання анкети (див. Додаток Б) згруповані в табл. 2.3. (див. табл. 2.3.).

Анкета складається із 8 запитань, які передбачають 3 відкритих відповіді (1,2,3), також запитання закритого характеру, а саме варіанти відповідей для респондентів: Так або Ні (4-8 запитання). Питання даної анкети побудовано таким принципом, щоб дізнатися думку кожного із 10 викладачів різних кафедр стосовно ефективності застосування конкретної форми та методу під час дистанційного навчання у закладі вищої освіти. Анкетування проводилось індивідуально із респондентами, реалізувалося через дистанційну форму, а саме листування через електронну пошту. Очна онлайн зустріч була перед початком анкетування. Метою онлайн конференції було ознайомлення респондентів із запитаннями, які будуть представлені в анкеті. Бланки анкет були надіслані на особисті поштові скриньки. Респонденти самостійно обирали зручний для них час для проходження анкети-опитувальника. Для систематизації відповідей респондентів нами було складено таблиці 2.2. та 2.3.

Таблиця 2.3.

Відповіді анкети-опитувальника викладачів «Якість поточного контролю від обраних форм і методів»

№№ з/п	Назва кафедри	Питання								
		Вік викладача (досвід на посаді)	Чи вважаєте ви, усне опитування в режимі on-line є якісним методом	Чи вважаєте ви, контрольні завдання, надіслані електронною поштою, є якісним методом	Чи вважаєте ви, контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань, є якісним методом	Чи вважаєте ви, метод тестування з метою перевірки даних самоконтролю, є якісним методом	Які форми і методи контролю знань більш якісні?			
							усне опитування в режимі online	контрольні завдання, надіслані електронною поштою	контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань	перевірка даних самоконтролю за допомогою тестувань
1	української мови	28 (2)	так	так	так	так	√	√		
2	хімії та методики її викладання	64 (30)	ні	ні	так	так			√	√
3	соціології та економіки	38 (12)	так	так	так	так		√	√	√
4	математики та методики її викладання	56 (18)	ні	ні	так	так			√	√
5	педагогіки	28 (1)	так	так	ні	ні	√	√	√	
6	дошкільної освіти	26 (1)	так	так	ні	ні	√	√		
7	фізичної географії, краєзнавства та туризму	42 (9)	так	так	так	так	√		√	√
8	фізики та методики її викладання	62 (32)	ні	ні	так	так			√	√
9	англійської мови з методикою викладання	32 (4)	так	так	так	так	√	√	√	√
10	історії України та правознавства	45 (3)	так	ні	так	так	√		√	√

Як показали результати анкетування (див. табл. 2.3.), більшість респондентів відносить контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань, найбільш якісними методами поточного контролю знань під час дистанційного навчання (див. рис. 2.9.).

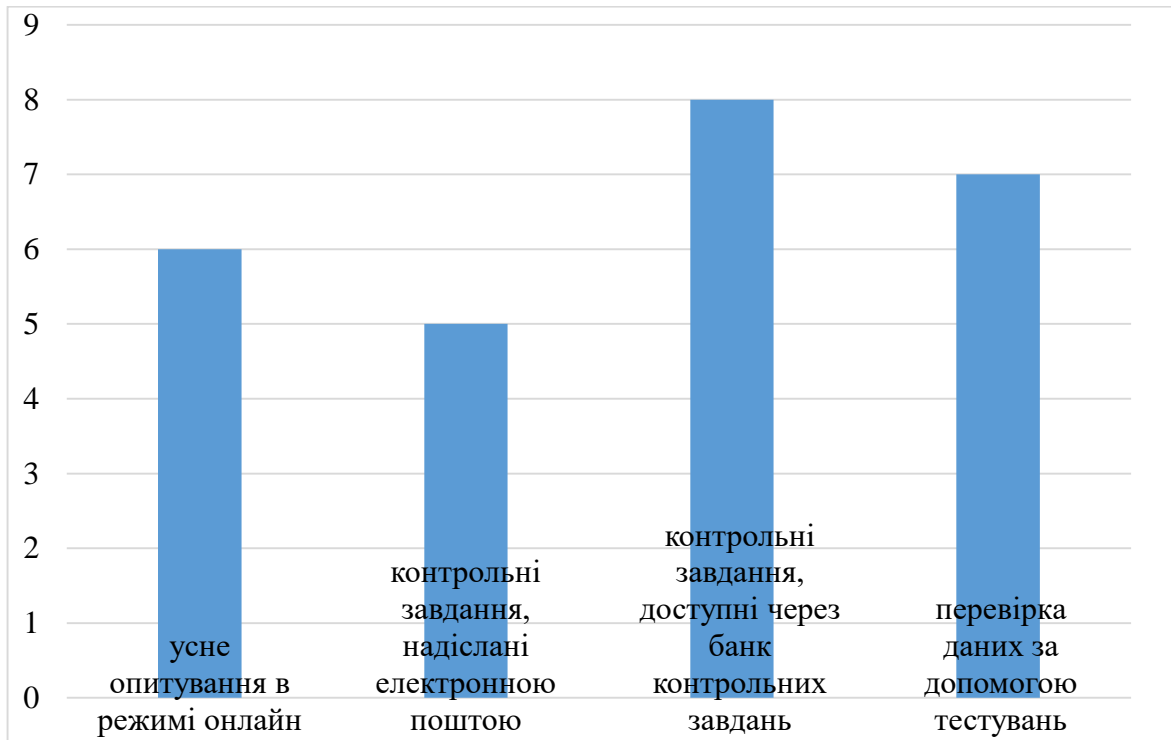

Рис. 2.9. Оцінювання викладами якості поточного контролю від обраних форм і методів

Аналізуючи відповіді респондентів на запитання анкети-опитувальника викладачів «Якість поточного контролю від обраних форм і методів», можна зробити висновки, що все ж таким більшість викладачів довіряє поточний контроль знань здобувачів вищої освіти машинному способу перевірки. Менш довірливими до цих методів поточного контролю є викладачі-мовники, викладачі педагогіки і дошкільної освіти, які більше довіряють усному опитуванню і роботам у письмовому вигляді, перевірені ручним способом.

Висновки до 2 розділу

Отже, форми організації поточного контролю значною мірою визначаються особливостями предмета, що викладається. Беручи до уваги відповіді, отримані під час проведення емпіричного дослідження, можемо стверджувати, що при поточному контролі точних наук зростає роль комп'ютерного тестування. Усний поточний контроль особливо необхідний при викладанні лінгвістичних дисциплін реалізується через аудіо конференції.

Для дослідження залежності якості контролю від обраних форм і методів визначаємо відповіді респондентів й стверджуємо, що при поточному контролі в дистанційному навчанні викладачі точних наук обирають машинний спосіб перевірки, а представники гуманітарних наук віддають перевагу усному опитуванню, також роботам письмового характеру.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

3.1. Методичні рекомендації щодо підвищення ефективності поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти у формі тестування

Виходячи з результатів емпіричного дослідження, викладеного у розділі 2, визначено, що під час поточного контролю знань здобувачів вищої освіти при дистанційному навчанні, викладачами не в повній мірі реалізується такий метод поточної перевірки знань, як тестування. У зв'язку з цим пропонуються рекомендації щодо використання тестів як основної форми поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти, оскільки саме тестування є найбільш повним і зрозумілим.

Перше, на що варто звернути увагу, це те, що зазвичай тести включають завдання та стандарти – приклади того, як правильно виконувати завдання. Зрозуміло, що стандарт творчої роботи досить важко розробити, тому тести рідко використовуються для перевірки знань і умінь на вищому рівні.

Для таких проблемних груп, які було визначено у розділі 2 цього дослідження, а саме: викладачів-мовників, викладачів педагогіки і дошкільної освіти, тести можна розробити до достатнього рівня, а от щоб отримати найвищий бал, треба виконати запропоноване творче завдання.

Наразі застосовуються кілька різновидів тестів. Всіх їх можна розділити на кілька груп. Розглянемо докладно тести з вибраними відповідями (див. рис. 3.1.).

До тестів з вибраними відповідями належать:

- тести упізнання. Це завдання, які вимагають альтернативної відповіді: «Я згоден» або «Я не згоден», «Так» чи «Ні» тощо;
- тести розрізнення. Надає варіанти відповідей, з яких можна вибрати один або кілька;
- тести співвіднесення. Вони пропонують знайти спільні чи відмінні об'єкти за допомогою пошуку властивостей, параметрів, класів тощо;
- тести-завдання. Відповідно до умови завдання, необхідні дані та варіанти відповідей пропонуються у цифровій або буквено-цифровій формі. Здобувач повинен вибрати правильний варіант. Завдання також можна сформулювати так, що здобувач повинен вибрати правильну послідовність дій і операцій або визначити залежність від певних факторів [10].

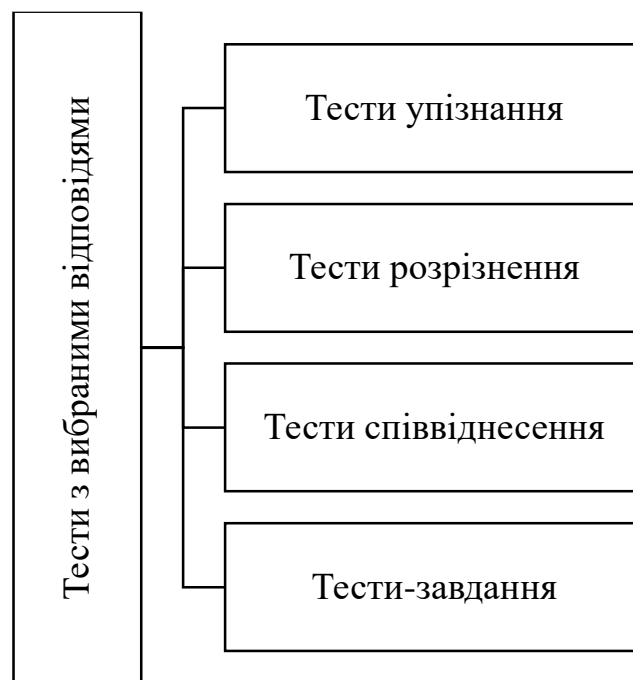

Рис. 3.1. Тести з вибраними відповідями

Тести можуть бути представлені в різноманітних формах – словесній, графічній, табличній, символічній тощо. Усі вони слугують для перевірки знань і розуміння матеріалу. Такі тести найкраще підходять для постійного моніторингу і самоконтролю.

Інша група тестів не містять стандартів (варіантів відповідей), і використовуються для перевірки розуміння матеріалу, а також деяких навичок. Вони бувають таких видів:

1) тести-підстановки. У таких завданнях, які також представлені в різних формах, деякі елементи опускаються – слова, елементи схем, діаграм тощо. Завдання такого типу передбачає, що здобувач має заповнити пропуски.

2) конструктивні тести поділяються на:

– тести-задачі. Відмінність від цієї першої групи полягає в тому, що вона не пропонує варіанти відповіді. Спільне для них є те, що відповідь зрозуміла, тобто. є стандарт і оцінка залежить від ступеня відповідності цьому стандарту.

– тести-процеси призначені для перевірки готовності здобувачів розробляти зміст і послідовність різних процесів. Вони не містять жодних підказок чи можливих відповідей. Здобувач має сам спроектувати відповідь: написати формулу, сформулювати властивості, виконати послідовність дій, розробити схему тощо (див. рис. 3.2.).

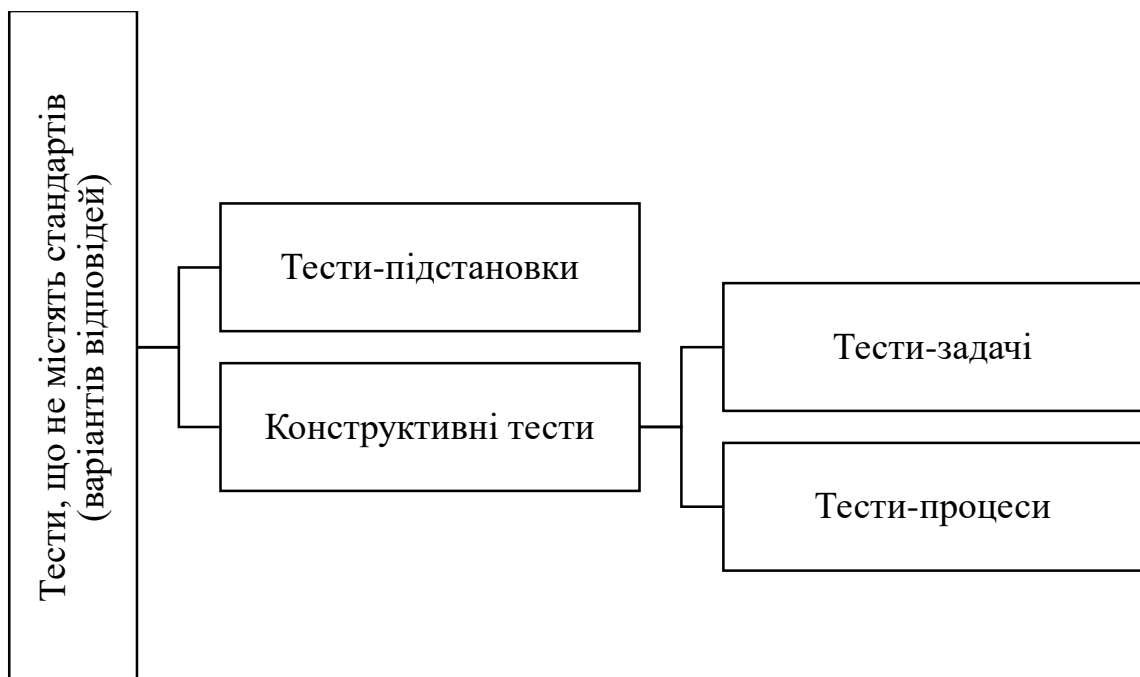

Рис. 3.2. Тести, що не містять стандартів (варіантів відповідей)

В поточному тестуванні зазвичай використовуються тести одного типу, а в підсумковому – різні типи тестів комбінуються. Таким чином, підсумковий тест може перевірити ступінь засвоєння матеріалу на всіх щаблях, встановлених цілями.

Обсяг поточних контрольних тестів зазвичай не перевищує 5 – 6 питань, рубіжних – 10 – 15, підсумкових – 25 – 50. Визначаючи кількості питань, враховується мета, обсяг і складність курсу, рівень абстрагування та складність самих питань.

В даний час для використовуються закриті, відкриті форми завдань і форми на встановлення відповідності чи відповідного порядку. Розглянемо детальніше особливості цих форм.

Закрита форма пропонує здобувачу обрати з кількох (бажано більше двох) правильних відповідей.

Зразок:

Текст завдання

1. Відповідь 1
2. Відповідь 2
3. Відповідь 3
4. ...

Приклад:

Зазначте номер правильної відповіді:

Дистанційне навчання – це

1. форма навчання
2. технологія навчання
3. методика

Чимало дослідників дистанційного навчання у закладах вищої освіти як світу, так і України дуже цікавляться питаннями з множинним варіантом відповідей (закритими), які вже давно асоціюються з комп'ютерним навчанням [15]. Американський дослідник А. Борк, який займався

визначенням ефективності комп'ютерного навчання, вважає застосування таких питань неприпустимим з двох причин. По-перше, вони не можуть визначити, що саме знає здобувач, оскільки важливу роль відіграють здогадки. По-друге, вони не сприяють формуванню логічного та критичного мислення, у зв'язку з чим надають студенту альтернативу вибору, який вже зроблено. Цей інструмент було впроваджено в освіту в критичний час, коли необхідно було випробувати велику кількість здобувачів вищої освіти примітивними прийомами [7].

Відкрита форма спонукає здобувача завершити речення, додавши слово чи фразу.

Зразок:

Текст завдання _____ (відповідь) Текст завдання

Приклад:

Доповнити:

Навчання, коли у здобувача вищої освіти є свобода вибору місця, часу чи темпу навчання, зветься _____

У завданні на зразок «Треба встановити відповідність між двома поняттями» здобувачу пропонується встановити, яка фраза в одній частині має відповідне значення в іншій.

Зразок:

1.	A.
2.	Б.
...	...

Приклад:

Встановити відповідність:

Освітній процес у закладі вищої освіти передбачає

1.Здобувач	A.Самостійне освоєння...
2.Викладач	Б.Проводить діяльність

Завдання типу «Побудуйте правильну послідовність» побудовано так, щоб з набору слів і цифр можна було обрати і зазначити послідовність, яка утворює визначення поняття, закону тощо.

Зразок:

1. Текст 1
2. Текст 2
3. Текст 3
4. ...

Відповідь: 1, 3

Приклад:

Визначення методу

1. засіб
2. мети
3. метод

Відповідь:

Якість тесту залежить також від послідовності виконання тестових завдань, їх глибини та повноти охоплення контрольованого матеріалу. За допомогою правильно складених тестів можна оцінити не тільки здатність відтворювати певну інформацію, а й здатність порівнювати, аналізувати та інтерпретувати факти [11].

Покрокова техніка систематизації змісту за допомогою тестових завдань включає такі етапи (див. рис. 3.3.).

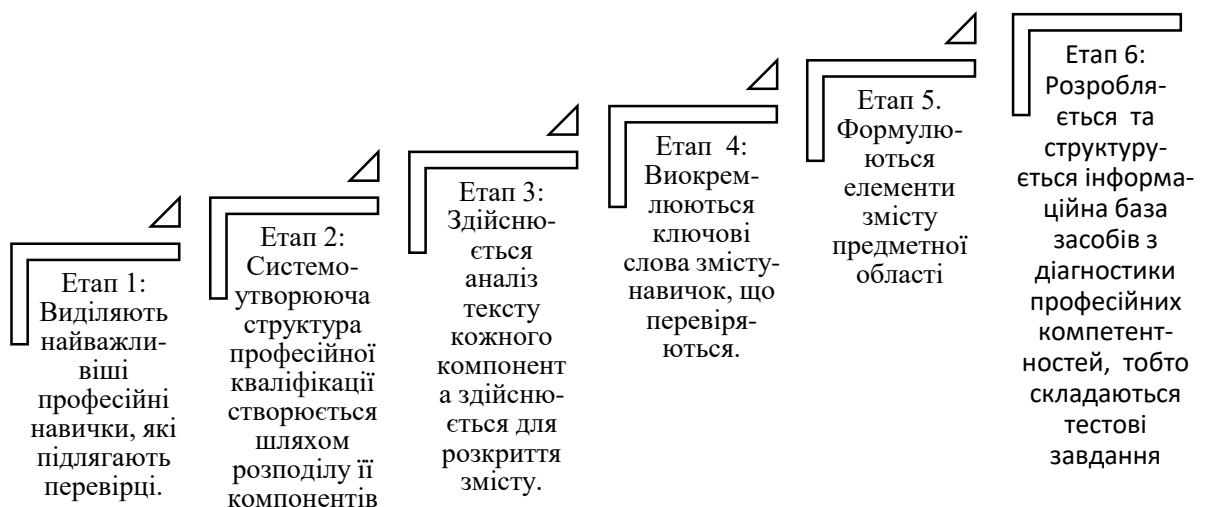

Рис. 3.3. Покрокова техніка систематизації змісту за допомогою тестових завдань [16]

Етап 1: Виділяють найважливіші професійні навички, які підлягають перевірці.

Етап 2: Системо утворююча структура кожної професійної кваліфікації створюється шляхом розподілу її компонентів. Опис усіх структурних елементів кожного навичку має бути якомога детальнішим, щоб не було відмінностей у визначенні:

- предмет дії, його складові та характеристики;
- зміст операцій, з яких складається дія;
- обладнання та інструментів, які будуть використовуватися під час діяльності;
- умови, за яких має здійснюватися дія;
- результати, яких необхідно досягти за допомогою дії.

Особливу увагу слід звернути на форму подання предмета діяльності та його перетворення, оскільки від цього залежить форма діяльності, яку здобувач вищої освіти повинен продемонструвати під час поточного контролю. Зміст таблиці має відповідати визначеному переліку компетенцій для фахівців того освітнього рівня, підготовка якого перевіряється на основі тесту.

Етап 3: Здійснюється аналіз тексту кожного компонента здійснюється для розкриття змісту.

Етап 4: Виокремлюються ключові слова, що перевіряються.

Етап 5. Формулюються елементи змісту предметної області:

М – мова професійної сфери – поняття, терміни, визначення, позначення;

О – основи (засади) предмета професійної діяльності – система фактів, властивостей, ознак, явищ, систематика;

В – відношення (сутності сторін і зв'язків) професійної діяльності – категорії, судження, структури, теореми, закони, моделі, теорії;

А – причинно-наслідкові алгоритми дії – обставини, стани, причинно-наслідкові зв'язки, наслідки, технології, алгоритми.

Загальні вимоги до тестових завдань наведені на рис. 3.4.:

1. Приналежність до предметної області (предметна чистота)
2. Компактність тестового завдання
3. Чіткість і ясність
4. Коректність
5. Компактність у часі
6. Наявність складності диференціального вимірювання тестового завдання

Рис. 3.4. Загальні вимоги до тестових завдань [10]

Етап 6: Розробляється та структурується інформаційна база засобів з діагностики професійних компетентностей, тобто складаються тестові завдання.

1. Приналежність до предметної області. Для забезпечення предметної чистоти тестових завдань зміст, який перевіряється під час тестування, має бути добре організованим і послідовним за наступними характеристиками:

- обсягом інформації;
- рівнем засвоєння;
- структурою знань.

2. Компактність тестового завдання

– зміст тестового завдання слід обмежити 7 ± 2 частинами інформації, оскільки короткочасна пам'ять людини може зберігати саме ту кількість інформації, яка безпосередньо доступна для обробки та прийняття рішень;

– формулювання змісту тестового завдання має на меті переконатися, що здобувач зрозуміє його після першого читання.

3. Чіткість і ясність

– тестове завдання повинно мати семантичне значення. З цієї причини тестове завдання доцільно формулювати не як запитання, а як твердження; основою тестового завдання має бути істинне твердження;

– першим кроком у цьому завданні є основне визначення терміну в природній будові мови.

4. Коректність

Зміст завдання не повинен містити суперечливих тверджень. Суперечність – це один із проявів алогічного мислення людини, який полягає в тому, що в одних і тих самих міркуваннях на одну й ту саму тему, взятих в один і той же час і в одних і тих самих відносинах, зустрічаються протилежні або суперечливі висловлювання, які є взаємовиключними.

5. Компактність у часі

– загальний час виконання одного завдання – не більше 2 хвилин (час фіксований).

– під час тестування слід уникати великих обчислень – використовувати лише усний рахунок.

6. Наявність складності диференціального вимірювання тестового завдання.

Тестове завдання повинно мати визначену міру складним: априорну, визначені фахівцями (при проектуванні) та емпіричну, оцінену на основі результатів пілотного випробування на репрезентативній вибірці [28].

Отже, запропонована рекомендація щодо використання тестів як основної форми поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти має допомогти всім викладачам застосовувати весь спектр можливостей перевірки знань учасників освітнього процесу.

Висновки до 3 розділу

Методика підтверджує гіпотезу дослідників щодо організації дистанційного навчання у закладах вищої освіти про те, що для поточного

контролю в умовах дистанційного навчання слід застосовувати сучасні методи перевірки знань здобувачів, а саме контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань і перевірка даних самоконтролю за допомогою тестувань.

Варто зауважити думку і вибір викладачів стосовно використання усного опитування в онлайн режимі і отримання контрольних завдань електронною поштою від здобувачів над іншими формами проведення поточного контролю у закладах вищої освіти при дистанційній формі. Однак в момент проведення нашого дослідження більш актуальним стає машинний спосіб перевірки знань, оскільки якість таких методів контролю не поступається ручним методам обробки результатів.

ВИСНОВКИ

У проведеному дослідженні проаналізовано види і форми контролю знань у закладі вищої освіти. Враховуючи карантин та епідеміологічну ситуацію, якісна освіта наразі можлива лише за допомогою інформаційних технологій дистанційного навчання. Заходи контролю включають діагностичний, поточний та підсумковий контроль.

При дистанційному навчанні використовуються різні види педагогічного контролю знань. Вони поділяються за часом: попередній контроль виявляє початкові знання здобувачів вищої освіти, до початку навчання; поточний контроль дозволяє визначити рівень засвоєних знань; тематичний контроль виявляє рівень засвоєння теми або розділу; підсумковий контроль дозволяє визначити засвоєння знань з предмета в цілому.

Досвід дистанційного навчання в університетах на карантині переконав усіх учасників навчального процесу, що в сучасному світі традиційне навчання без дистанційного навчання неможливе. Організація і дидактичне забезпечення поточного контролю знань при дистанційному навчанні передбачає безпосередню взаємодію між викладачем та здобувачем. Поєднання традиційного та дистанційного навчання дає змогу розширити освітні можливості освітнього процесу за рахунок гнучкості, враховуючи індивідуальні особливості та освітні потреби здобувачів вищої освіти, темп і ритм навчання.

Визначено роль тестів у поточному контролі знань при дистанційному навчанні. Основними перевагами цієї форми контролю знань є: можливість детальної перевірки засвоєння здобувачами вищої освіти кожного предмета дистанційного навчання; проведення оперативної діагностики ступеню засвоєння навчального матеріалу. Варто відзначити, що правильно розроблений тест підвищує інтерес до вивчення певної теми. Використання тестів допомагає вирішити проблему саморозвитку.

Для визначення форм і методів, використовуваних при поточному контролі, було проведене емпіричне дослідження роботи викладачів на базі Уманського державного педагогічного університету. Поєднання методів забезпечує ефективність процесу поточного контролю і перевірки знань, та всього процесу дистанційного навчання в цілому.

Для дослідження залежності якості контролю від обраних форм і методів викладачам Уманського державного педагогічного університету була запропонована анкета-опитувальник «Якість поточного контролю від обраних форм і методів» (В. Левчук). Аналізуючи відповіді респондентів на запитання анкети, робимо висновок, що все ж таки більшість викладачів довіряє машинному способу перевірки. Викладачі-мовники, педагогіки і дошкільної освіти більше довіряють усному опитуванню і роботам у письмовому вигляді, перевірені ручним способом.

У дослідженні представлені методичні рекомендації щодо використання тестів як основної форми поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти. В поточному тестуванні зазвичай використовуються тести одного типу, а в підсумковому – різні типи тестів комбінуються. Якість тестового контролю залежить від послідовності виконання тестових завдань, їх глибини та повноти охоплення контрольованого матеріалу. За допомогою правильно складених тестів можна оцінити не тільки здатність відтворювати певну інформацію, а й здатність порівнювати, аналізувати та інтерпретувати факти.

Отже, для поточного контролю в умовах дистанційного навчання здобувачів у закладах вищої освіти ефективним буде застосування сучасних й актуальних методів перевірки знань, при цьому адаптувати їх під вікові особливості учасників освітнього процесу, активізувати процес сприйняття здобувачами наукового матеріалу різних дисциплін, забезпечувати зворотній зв'язок під час освітнього процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аванесов В. С. Композиция тестовых заданий. Москва : Центр тестирования, 2002. 240 с.
2. Анненкова І. П. Основи педагогічних вимірювань: навч.-метод. посіб. / І. П. Анненкова, Н. В. Кузнецова, Л. А. Раскола. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 210 с.
3. Аузіна А.О., Голуб Г.Г., Возна А.М. Система комплексної діагностики знань студента. Львів : Банків. ін-т НБУ, 2002. 38 с.
4. Базилевич М. Д. Оцінювання знань студентів на заняттях з інформатики. Методичні та практичні аспекти застосування та розвитку системи контролю знань в університеті : зб. матеріалів наук.-метод. конф. (26 січ. – 3 лют. 2004 р.) ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т [редкол. : А. М. Колот, С. В. Степаненко, О. О. Субіна, Т. В. Гуть]. Київ : КНЕУ, 2004. С. 406-409.
5. Биков В. Ю. Дистанційний навчальний процес: навч. посіб. Київ : Міленіум, 2005. 292 с.
6. Биков В. Ю. Дистанційне навчання в країнах Європи та США і перспективи для України. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології : кол. Монографія. Академія педагогічних наук України, Інститут засобів навчання. Київ : Атіка, 2015. С. 77-140.
7. Булах І. Є. Створюємо якісний тест : [навч. посіб.]. Київ : Майстер-клас, 2006. 160 с.
8. Васюк О. О. Організація контролю навчання студентів. Київ : Вісник книжкової палати, 2009. 50 с.
9. Виговська С. В. Педагогіка вищої школи : Метод. рекомендації. Київ : Природничо-гуманітарний ННІ Національного університету біоресурсів і природокористування України, 2011. 164 с.

10. Вишнівський В. В. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів : навч. посіб. Київ : Держ. ун-т телекомунікацій, 2014. 140 с.
11. Відділ дослідження і проектування навчального середовища ІТЗН АПН України [Електронний ресурс].URL: <http://www.ime.eduua.net/nauk.html> (дата звернення: 21.09.2021).
12. Волгіна С. А. Керування та контроль самоосвітньої діяльності студента в умовах дистанційного навчання : матеріали ІІ міжнародної науково-практичної інтернет-конференції м.Київ, 19 березня 2021 р. Київ, 2021. С.28-36.
13. Гладкий І. П. Удосконалення освітньо-професійних технологій та досвід впровадження дистанційної освіти в навчальних закладах. Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі: матеріали 5-ої Науково практичної конференції, 19-21 листопада 2013 року, Львів. Міністерство освіти і науки України, НУ «Львівська політехніка». Львів: НУ «Львівська політехніка», 2013. С. 6-12.
14. Грицук О. В. Дистанційне навчання та проблеми особистості в діаді «викладач – студент» в умовах карантину. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Колективна монографія. Харків, 2020. С. 171-175.
15. Долинський Є. В. Дистанційне навчання – одна з прогресивних форм підготовки фахівців. Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Вип.42 / За заг. ред. проф. Матвієнко О.В. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2010. С. 202-207.
16. Жевакіна Н. В. Технологія дистанційного навчання: сутність та особливості. Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка, 2003. № 4. С. 68-73.
17. Задорожна О. М. Дистанційна освіта в Україні: реалії сьогодення. Освітній дискурс: Зб. Наукових праць. №24 (6), 2020. С. 56-67.
18. Зварич І. О. Проблема удосконалення контролю і оцінки знань студентів. Рідна школа, 2000. №10. С. 43-45.

19. Інформаційно-аналітична довідка про результати опитування щодо стану використання технологій дистанційного навчання у закладах вищої освіти України. URL: http://www.sqe.gov.ua/images/materials/опитування/зво/Опитування_дистанційне%20навчання_ЗВО.pdf(дата звернення: 15.08.2021).
20. Калашнікова Л. М., Жерновникова О. А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навч. посібник. Харків, 2016.
21. Кардаш Н. В. Дистанційна освіта сьогодні: переваги та недоліки : Матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції. Дніпропетровськ, 2005. Том 33. С. 18-21.
22. Канівець Т. М. Основи педагогічного оцінювання. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2012. 102 с.
23. Клокар Н. М. Методологічні основи запровадження дистанційного навчання в системі підвищення кваліфікації : Шлях освіти, 2012. № 4 (46). С. 38-41.
24. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України В.Г. Кременем 20 грудня 2000 р.). URL: <http://uiite.kpi.ua/2019/06/03/1598/> (дата звернення: 24.11.2021).
25. Кудрявцева С. П. Міжнародна інформація : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Слово», 2005. 400 с.
26. Кухаренко В. М., Бондаренко В. В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія. Харків : Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.
27. Левчук В. Г. Досвід роботи Харківського національного університету ім. В.Р. Каразіна. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Колективна монографія. Харків, 2020. С. 239-257.
28. Летяго Г. В. Медична освіта дистанційно в розрізі сучасних умов / Г. В. Летяго, В. Г. Чернуський, М. Л. Водолажський, О.Л. Говаленкова. Проблеми безперервної медичної освіти та науки, 2020. №3. С. 24-28.
29. Максимова Л. П. Визначення організаційно-педагогічних засад забезпечення якості професійної підготовки майбутніх економістів засобами

- інформаційно-комунікаційних технологій. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. Вип. 1. Серія «Педагогічні науки», 2014. № 1. С. 48-59.
30. Мартиненко М. Ю. Контроль якості самостійного засвоєння навчального матеріалу студентами в умовах вищої дистанційної освіти. Вісник Черкаського університету. Черкаси, 2007. С. 47-54.
31. Мацюк В. В. Контроль результатів навчальних досягнень студентів: історія, теорія, практика. URL: <http://vuzlib.com/content/view/382/847> (дата звернення : 28.09.2021).
32. Мельниченко Н. П. Роль інтерактивних методів у вивченні дисципліни «Інженерна графіка». Збірник наукових праць «Педагогічні науки». Випуск LXXXIII. Том 1. Херсон, 2018. С. 153-158.
33. Миронов Ю. Б. Переваги та недоліки дистанційного навчання. URL: <https://kerivnyk.info/perevahy-tanedoliky-dystantsijnoho-navchannya> (дата звернення: 13.07.2021).
34. Мізюк В. О. Проблеми впровадження технологій дистанційного навчання в заклади загальної середньої освіти під час карантину та шляхи їх вирішення. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 31, том 4, 2020. С. 32-35.
35. Олійник Ю. О. Особливості впровадження технологій дистанційного навчання в медичних закладах вищої освіти . Екстрене дистанційне навчання в Україні: Колективна монографія. Харків, 2020. С. 273-280.
36. Осадчий В. В. Сучасні тенденції використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищої педагогічної школи. Педагогічний процес: теорія і практика : Збірник наук. праць. Київ : Видавництво П/П «ЕКМО», Вип. 2, 2009. С.190-207.
37. Підготовка сучасного вчителя : інформаційно-технологічне забезпечення : монографія / За ред. О.І. Огієнка. Кіровоград : ІмексЛТД, 2013. 224 с.
38. Підчасов Є. В. Психологічні особливості побудови освітнього процесу із застосуванням дистанційних освітніх технологій. Четверта міжнародна науково-практична конференція «Moodle». URL :

<https://2016.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=110&lang=ru> (дата звернення 19.11.2021).

39. Про затвердження Положення про дистанційне навчання. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> (дата звернення : 14.05.2021).

40. Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти / За заг. ред. С. Квіта та О. Єременко. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2021. 364 с.

41. Сисоєва С. О. Системи дистанційного навчання: порівняльний аналіз навчальних можливостей, 2011. URL : <https://cutt.ly/6YxQvso>(дата звернення: 28.04.2021).

42. Смолінчук Л. С. Тестування як метод оцінювання навчальних досягнень студентів. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка, Психологія: зб. наук. праць, 2010. URL : <http://jrnل.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/> (дата звернення : 14.06.2021).

43. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle», 19-20 трав. 2016р. : тези доповідей. Київський національний університет будівництва і архітектури. Київ : КНУБА, 2016. С.217.

44. Теорія та практика змішаного навчання : монографія за ред. В.Кухаренка. Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. 284 с.

45. Тодеуш О. А. Методи генерації завдань для оцінювання знань. Молодий вчений №10 (86) жовтень, 2020. С. 198-204.

46. Шраменко Н. Ю. Досвід застосування дистанційних освітніх технологій. Матеріали Всеукраїнської науково-методичної Internet-конференції «Інформаційні технології в освітньому процесі ЗВО», 13.11.2020 р. Харків, ХНАДУ. С. 186-191.

47. Шраменко Н. Ю. Компетентністний підхід як основа якості підготовки фахівців транспортної галузі. Вісник ХНАДУ : зб. наук. пр. Харків : ХНАДУ, 2015. Вип. 70. С. 88-92.
48. Шраменко Н. Ю. Проблемы интеграции национальных ВУЗов в европейскую систему на примере профессионально-ориентированных дисциплин КРТ и КРАТ. Міжнародна науково-методична конференція «Проблеми інтеграції національних закладів вищої освіти до європейського освітнього середовища». Харків, 29-31 жовтня 2012 р., ХНАДУ. Харків: ХНАДУ, 2012. Т.1. С. 69 -72.
49. Щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій : Лист МОН України № 1/9-249 від 14.05.20 року. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/73574/ (дата звернення: 12.09.2021).
50. Янченко О. І. Форми і методи контролю знань в умовах сучасних навчальних технологій: Метод. Розробка. Кривий Ріг : Інгулецький технікум Криворізького технічного університету, 2008. 27 с.
51. Shramenko, N., Muzylyov, D., Shramenko, V., Mazyliuk P.: Directions for Quality Assurance of Specialists Training in Logistics and Transport Spheres from a Competence Approach Perspective. In: 6th International Conference, “New technologies, development and application“ NT-2020, pp. 605-611. Sarajevo (2020) doi: 10.1007/978-3-030-46817-0_70.
52. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, 2020. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda>.

ДОДАТКИ

Додаток А

АНКЕТА-ОПИТУВАЛЬНИК ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ (В. Левчук)**«Як ви проводите поточний контроль знань при дистанційному навчанні?»**

1. ПІБ викладача _____

2. Вік викладача (досвід на посаді) _____

3. Кафедра _____

4. Чи використовуєте ви усне опитування в режимі on-line для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?

а) так б) ні

5. Чи використовуєте ви контрольні завдання, надіслані електронною поштою для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?

а) так б) ні

6. Чи використовуєте ви контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?

а) так б) ні

7. Чи використовуєте ви метод тестування з метою перевірки даних самоконтролю для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?

а) так б) ні

8. Які методи вам зручніше використовувати для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?

а) усне опитування в режимі on-line;

б) контрольні завдання, надіслані електронною поштою;

в) контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань;

г) перевірка даних самоконтролю за допомогою тестувань.

АНКЕТА-ОПИТУВАЛЬНИК ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ (В. Левчук)

«Якість поточного контролю від обраних форм і методів»

1. ПІБ викладача _____
2. Вік викладача (досвід на посаді) _____
3. Кафедра _____
4. Чи вважаєте ви, усне опитування в режимі on-line є якісним методом для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?
а) так б) ні
5. Чи вважаєте ви, контрольні завдання, надіслані електронною поштою, є якісним методом для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?
а) так б) ні
6. Чи вважаєте ви, контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань, є якісним методом для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?
а) так б) ні
7. Чи вважаєте ви, метод тестування з метою перевірки даних самоконтролю, є якісним методом для поточного оцінювання знань під час дистанційного навчання?
а) так б) ні
8. Які форми і методи контролю знань більш якісні?
а) усне опитування в режимі on-line;
б) контрольні завдання, надіслані електронною поштою;
в) контрольні завдання, доступні через банк контрольних завдань;
г) перевірка даних самоконтролю за допомогою тестувань.